

SANDARA
DALBO ŽMONIŲ LAIKRASTIS
Prenumerata metams:
Amerikoje 2.00
Kandaje ir Lietuvoje \$3.00
Pusei metų:
Amerikoje \$1.25
Kandaj ir Lietuvoj \$1.50
Skelbimų kainas klauskite laišku.
"SANDARA"
327 E St., South Boston, Mass.

Telephone So. Boston 2408.

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

SANDARA
LITHUANIAN WEEKLY
Published by Lithuanian National League of America.
Consisting of 95 Branches, Located in all largest cities of the U. S. A. Represents over 50,000 Lithuanians in New England, and about 700,000 in the United States
"SANDARA"
327 E St., South Boston, Mass.

KAINA 5 CENTAL

No. 43

So. Boston, Mass. Spalio-October 28 d., 1926 m.

Metas XIII

Zemės drebežimas Armenijoje

100,000 žmonių liko be namų.

400 ŽMONIŲ ŽUVO.

LENINAKAN, Armenija. — Iš penktadienio vakaro į šeštadienį, išauštant čion buvo didelis žemės drebežimas, kuris palietė 12 miestų. Pirmu sukrėtimu tapo sugadintos telegrafų bei telefonų linijos, sugadyta ir elektra, kur gyventojai nakties laiku pasiliko be jokio susiekimo su kitais miestais ir be šviesos. Pradėjus namams griūti kilo didžiausia panika. Tamsiose miestų gatvėse žmonės bėgo, grudosi kur kuris išmanė. Daug žmonių tapo sužeista bei užmušta namams griunant, taipgi daugelis žuvo bei tapo sužeistų miestų gatvėse didelėse kamšalynėse. Kai kurie religijiniai žmonės manė, kad jau atėjo "sudna diena". Žmonių gelbėjimui buvo pašaukti visi daktarai, slaugės ir kariumenė.

Miestas Leninakan yra buvęs Aleksandropolis, jis turi 40,000 gyventojų. Kaip Aleksandropolis, taip ir kiti apielinkės miestai atrodo kaip po didžiausio karo. Namai sugriauti, medžiai išvartyti, visur matosi negyvų žmonių bei girdisi sužeistųjų dejavimai. Apygrabai apskaitliuojant pasirodo, kad žuvo 400 žmonių, daugelis sužeistų ir apie 100,000 liko be pastogės, nes jų namai sugriauti.

LIUDNOS SUKAKTUVĖS LIETUVOJE.

KAUNAS. — Spalio 9 d. kaip liudnos sukaktuvės, kurios primena Lietuvai per lenkus pagruobimą Vilnių, Lietuvoje buvo apvaikščiotos su nepaprastai pakelta dvasia. Ta diena buvo kaip didžiausia šventė. Kaunas buvo pasipuošęs gėdulingais rubais. Iš pat ankstyvo ryto žmonėse matėsi nepaprastas judėjimas. Skaitlinga kariumenė ir gyventojų minios rinkosi į aikštes ir parodavo. Vienai minutei visas judėjimas buvo sulaukytas. Kaip pas kariumenę, taip ir pas visus šalies gyventojus buvo neapsakomai pakelta dvasia.

Visi Kauno lietuviški laikraščiai tą dieną išėjo gėdulingos išvaizdos. Kaip laikraščiai, taip ir gyventojai dėjo didžiausio pasiryžimo, kad kaip greitai galima atvaduoti Vilnių ir padaryt jį Lietuvos sostine.

Rusija laikos sutarties

MASKVA. — Rusija darydama sutartis su kitomis pabalsitos valstybėmis Latvija, Estonija ir Finlandija griežtai laikosi savo padarytos sutarties su Lietuva ir jokių nusileidimų nedaro link su Lietuva padarytos sutarties Vilniaus klausime. Minėtos valstybės darydamos sutartį su Rusija turi pripažinti Rusijos nusistatymą Vilniaus klausime ir laikytis to, kad Vilnius priklausot Lietuvai o ne Lenkijai.

Persekioja streikierius

Valdžia persekioja streikierius LONDONAS. — Šatas oras artinasi, o Anglijos angliakasių darbininkai dar tebestreikuoja. Pastaromis dienomis valdžia pradėjo žiauriai elgtis su streikieriais. Policija keliose vietose išvaikė streikierius susirinkimus. Taipgi uždraudė streikieriams susirinkimus laikyti.

Penki vaikai vienais metais.

Penki kudikiai vienais metais CHICAGO, Ill. — Apie dešimt mėnesių atgal, Wambliarių šeimyna susilaukė tris sunus: Mike, Ike ir Tike. Gi dabartinėmis dienomis susilaukė kitus du sunus: Ted ir Fred. Tai yra nepaprastas atsitikimas, kad vienais metais šeimyna padidėtų penkiais sunais.

Dingo Amerikos laivas

NORFOLK, VA. — Amerikos Shipping Board laivas Haleakala, kuris iš Norfolk išplaukė rugsėjo 25 d. kaž kur dingo ir jokios žinios apie jį nesigirdi. Laivas 3,522 tonų įtalpos. Ant jo buvo 36 žmonės ir vežė įvairaus tavoro už milijoną dolerių vertės. Manoma, kad tą laivą pagavo baisioji audra, kuri pietų Amerikoje siautė kelios savaitės atgal ir laivą nuskandino.

Norvegija atmetė prohibicija.

OSLO, Norvegija. — Norvegijos valdžia leido referendumą žmonių nubalsavimui, ar toje šalyje privalo egzistuoti prohibicijos įstatymas kaip kad yra Amerikoje. Referendumui perėjus 111.000 balsų didumoje gyventojai prohibicijos įstatymą atmetė. Tokia žinia pasiekusj Ameriką smarkiai sujudino "šlapiuosius". Jie dabar rengiasi, kad ir Amerikoje būtų leidžiamas referendumas atsikalusti šalies gyventojų, ar palaikyti prohibicijos įstatymą, kurį iki šiol Amerikoje nebuvo galima tikamai įvykdyti. Referendumą leidžiant Amerikoje, yra manoma kad visa didžiama balsų gyventojai prohibicijos įstatymą atmetė.

Norvegijoje prohibicija buvo per 9 metus.

Nuskendo laivas.

HAMILTON, Bermuda. — Anglijos laivas "Valerian" nuskendo su 34 ant jo esančiais žmonėmis. Šis laivas buvo nuplaukęs į Bahamas apielinkę, kur nuvežė pagelbos ten nuo audros nukentėjusiems žmonėms. Grįždamas atgal patiko nelaimė ir nuskendo.

Didelė vagystė.

NEW YORKAS. — Plešikai išgriovė 6 colių storumo cementinę muros sieną ir įsilaužė į kailių išdirbystės fabriką ant 34 gatvės pavogė įvairių brangių kailių \$100,000 vertės.

Didelė audra Kiuboj.

ŽUVO 650 ŽMONIŲ.

6.500 ŽMONIŲ LIKO BE PASTOGĖS

HAVANA, Cuba, spalio 22 d. — Užėjusi baisi audra padarė neapsakomai didelius nuostolius. Rovė medžius, vertė namus, žodžiu sakant griovė tą, kas tik ant kelio pasitaikė. Apygrabai apskaitliuojant pasirodo, kad žuvusių žmonių skaičius siekia net iki 650. Daugybė sugriauta namų, kur virš 6,500 gyventojų liko be pastogės. Apskaitliuojama jog nuostolių padaryta už \$100,000,000.

Užėjus audrai gyventojai liko didžiausioj panikoje. Vėsula pradėjo versti grauti namus. Didelis lietus pradėjo pilti ir patvino miestų gatvės. Žmonės neturėjo vietos kur slėptis ir gelbėti save. Kurie buvo namuose, tą daugelis žuvo namams griunant. Gi kurie mėgino bėgti, tie audros buvo sukriušti ir nešamomis sugriautų namų skeveldromis buvo užmušti gatvėse.

Pradėjus miestui griūti, valdžia įsakė iš kalėjimų paleisti kalinius, kurie gelbėtis patys save ir gelbėtų savo gimines.

Vedybų įstatymas Rusijoje

TIK VIENĄ PAČIĄ GALI VESTI.

MASKVA. — Rusijoje išleistas naujas įstatymas, kuris draudžia vesti neadaugiau, kaip vieną moterį. Kuris to įstatymo neprisilaikys ir ves antrą pačią pirmajai gyvai esant, tokš bus baudžiamas \$250 pabauda ir sunkių darbų kalėjimu. Taipgi tokia pat bausme bus baudžiamas moteris arba merginos, kurios apsisves su tokiu vyru, kuris jau yra vedęs. Tokiu įstatymu manoma sulaukyti porų persiskyrimą ir padaryt pastovesniu šeimyninį gyvenimą.

Zemės drebežimas Californijoje.

SAN FRANCISCO, Cal. spalio 22 d. — San Francisco mieste buvo jaučiamas žemės drebežimas per kelias minutes laiko. Gyventojai baisiai išsigando, nes pamane, kad atsikartos toki tragedija, koki buvo 1906 metais. Aukštieji miesto budinkai svyravo kaip medžiai, bet nė vienas nesugriuvo. Bokštuose esanti laikrodžiai sustojo eję, bet jokių nuosetolių nepadaryta.

Prohibicija esanti prieš religiją.

HARTFORD, Conn. — Tulas Clifford W. March, pasiremdamas Amerikos konstitucijos pirmuoju paragrafu, kreipėsi į Amerikos aukščiausią teisėją Taftą Washingtone nurodydamas, kad prohibicijos įvedimas laužo minėtą konstitucijos paragrafą ir esąs griežtai priešingas religijai, kur varžas religijos laisvę Amerikoje. Sulyg March, kuris yra advokatas ir geras katalikas išsina, kad be girtuokliavimo religija egzistuoti negali.

Baisus pakvaišėlio darbas.

SUDURNAVOJĖS NUO MUNŠAINO NUŽUDĖ TRIS SAVO DUKTERIS.

BROCKTON, Mass., spalio 23 d. — Vienoje rankoje laikydamas lempą, kitoje keturių svarų sunkumo kirvi, James Stoddard, sukvailavojęs nuo munšaino, įėjo į savo keturių dukterų miegamus kambarius su tikslu jas nužudyti.

Įėjus į kambarį, kuriame miegojo dukterys Florencija 13 metų ir Marė 14 metų, tuoj Florencijai smogė su kirviu į galvą. Marė pajutusi šoko iš lovos ir puolė prie tėvo šaukdama ir norėdama jį sulaukyti. Tėvui išpuolė iš rankų lempa ir ji matydama jog jį perkalbėti negalės, —leidosi per duris laukan. Kvailys likęs nuėjo į kitą kambarį ir jame nužudė dar kitas dvi savo dukteris: Edna 11 metų ir Mildred 7 metų.

Išbėgusi duktė atsivedė policiją, kuri kvailį, atlikusį baisų darbą, rado stovintį virtuvėje prie pečiaus ir laukiantį sugrįžtančios ketvirtosios dukters. Policija kvailį surakino ir uždarė į kalėjimą. Likusi gyva Marė, buvo vyriausia ir po jū motinos mirties, metai laiko atgal, ji buvo kaip motina savo jaunesnių seserų, kurias sukvailavojęs tėvas nužudė.

Eugene V. Debsas mirė.

CHICAGO, spalio 20 d. — Eugene V. Debsas, buvęs socialistų vadas Amerikoje pasimirė šį vakarą kaip 7:44 val. Jis buvo 71 metų amžiaus. Apie mėnesį laiko atgal, jis gavo nervų suirimą ir atsigulė į Chicagos ligoninę, kur ir pasimirė.

1918 metais jis laikė prakalbą Canton, O., kur smarkiai atakavo valdžią. Užtai buvo areštuotas ir nuteistas kalėti 10 metų. Bet kalėjime visą laiką neišbuvo, nes buvęs prezidentas Hardingas jam bausmę dovanavo ir iš kalėjimo jis tapo paleistas.

Spalio 23 d. Debsas kunas Indianapolio krematorijoje tapo sudegintas.

Baisi saužudystė.

ESSEX. — Albertas Curtis, 60 metų žmogus papildė baisią saužudystę. Jis visų pirma pasiėmęs keraskino apsiplė savo drabužius ir juos padegė. Kada užliepsnavo ant jo kuno drabužiai, tai jis pagriebė britvę ir persipjovė sau gerklę. Jo sesuo pajutusi dumų smarvę nubėgo į jo kambarį ir rado jį negyvą.

Turėdama \$10,000 badavo.

NEW YORKAS. — Maria Jose Mora, žinoma kaip fotografistė, kuri turėdama 80 metų amžiaus ir bankoje pinigų \$10,000, kas diena savo gyvenimo reikalams ir pavalgymui praleisdavo tik po 15 centų dienoje. Keletą kartų rado tiesiog apslabusią nuobado. Pingus laikė bankoje, o pati pagalios išbadėjusi mirė.

PITTSFIELD, Mass. Smarkiai audra palietė kai kurias Mass. valstijos dalis. Pittsfielde sugadyta keliatas namų ir abelinai nuostolių pridaryta už \$100,000. Taipgi nukentėjo ir keliatas kitų miestų. Daugeilyje vietų audra nuvertė namų stogus, tegramų bei telefonų stulpus, bei medžius išrovė.

Didžiausia lempa pasauly

NEW YORKAS. — Industrijos ir elektrikos parodoje, čionais buvo uždegta elektrikinė lempa (searchlight-), kuri yra didžiausia visame pasauly. Ta lempa turi dviejų bilijonų žvakių šviesą, arba 80 kartų didesnę šviesą, negu kruvon sudėjus visas New Yorko miesto lempas. Kada ši lempa dega, tai už 40 mylių toluoje nakties laiku žmogus gali skaityti laikraštį kaip dienos laike.

Žuvo žymus plėšikas.

CHICAGO, Ill., spalio 23 d. — Šiandien anksti ryte, stovint palei krautuvės duris, eksplodavusi kišenėje esanti sprogstamoji medžiaga sudraskė pagarsėjusį plėšiką Kosinskį.

Policija mano, kad Kosinskis buvo vienas iš seifų draskymo šaikos narių, kurių tarpe randasi ir kitas tulas Juozas Šaltis. Kosinskis su šaltčiu buvo sugauti Wisconsin valstijos giriose, kur šaltis uždarytas kalėjiman, o Kosinskis buvo paleistas ir manoma vadovavo likusiai plėšikų šaikai iki kol žuvo. Toji šaika yra padariusi daug didelių vagysčių ir nebuvo sugaunama.

A. L. T. Sandaros Reikalai.

NAUJI NARIAI

Prie 42 kp. Philadelphia, Pa. Antanas Sadauskas.
Prie 64 kp. Binghamton, N.Y. Antanas Kuvickas, Jurgis Klevečka, Julijona Gudauskaitė, Ona Misevičienė.

PLĖSKIME KULTURINĮ DARBĄ

Prasidėjo įvairūs parengimai svietainėse. Turime eiles prakalbų, teatrų ir kitokių parengimų. Juose kaip tik turime tinkamiausią progą plėsti kulturinį apšvietos darbą. Visos Sandaros kuopos turi energingai imtis už jo. "Sandaros" knygyne randasi įvairiausių knygu. Kiekviena kuopa turi išrinkti savo knygų ir tų knygų parsitraukus jas, skleisti lietuvių tarpe. Lai visuomenę skaito, šviečia ir žengia pirmyn kultūros keliu. Tai Sandariečių užduotis tą padaryti, tad imkime ir dirbkime.

RENGKIME DAUGIAU PRAKALBŲ

Šiandieną lietuvių gyvenimo momentas yra neapsakomai svarbus. Turime begalės svarbių bėgančių reikalų, kuriuos bendruose visuomeniniuose susirinkimuose arba prakalbėse privalome apkalbėti. Čia Sandaros kuopų uždutis, kad surengti eiles prakalbų ir visuomenę supažindinti su svarbiaisiais gyvenimo reikalais ir nuotikiais.

Tos visos Sandaros kuopos, kurios yra susirinkusios į Apskričius, privalo savo susirinkimuose šį reikalą apkalbėti ir pareikalauti Apskričio valdybos, kad ji pasirūpintų duoti kalbėtoją.

Gį tos kuopos, kurios dar į Apskričių nesusirinkusios, privalo kelios apilinkėse esančios susitarti ir atsikreipti į Centra, o Centras parūpins tinkamą kalbėtoją ir prisiūs. Kelios kuopoms, kad ir iš toliau kviesti kalbėtoją nepadarys didelis apsunkinimas, o nauda bus didelė.

DARYKIME IR KITOKIUS PARENGIMUS

Taipgi kuopų užduotis, kad kas žiemos sezoną padaryti bent po keletą parengimų. Rengkime draugiškus vakarelius, pasikviesdami svečius iš apilinkių kolonijų. Jūs sudarykim programėlius kokius galima. Kas gali pakalbės, kiti padainuos arba kokį monologą arba deklamaciją pasakys. Tokiuose vakarėliuose kaip tik turime tinkamiausią progą lavinti mūsų priaugantį jaunimą. Lai jauni vaikinai ar mergaitės eina deklamuoja. Kurie lavinasi muzikoje, lai pildo muzikalius programus. Suteikime jiems progą parodyti jų gabumus. Per tokius parengimus įnešime daugiau gyvumo lietuvių tarpe ir jaunimą auklėsime lietuvisėje. Tokie parengimai surengti nėra sunkūs ir juos gali padaryti kad ir neskaitytin-ga nariais Sandaros kuopa.

Tai yra butina Sandariečių užduotis ir nuo to nei vienas Sandariečius neprivalo atsisakyti. Mes įstojome į organizaciją ir esame jos nariais ne iš vardo, bet dirbti. Prieš mūsų stovi kultūros apšvietos darbas ir mūsų užduotis jį varyti pirmyn. Tad pasijudinkime visi ir visos kuopos.

K. J. Paulauskas.
Centro Sekretorius.

SANDARIETIS - GARBINGAS VARDAS

Kiekvienas trokšta garbės, beti garbingu vyru, ar moterė. Bet tankiai žmogus ieškodamas garbės lieka negarbingu. Ne visos ir draugijos yra garbingos, kurios auklėtiniai pasisemtų tikros užpelnutos garbės. Sandariečiai yra tiek garbingi, kad Lietuvoje beveik nėra nei vieno mokančio skaityti, kuris nežinotų kas tai yra sandaretiš ir prie ko jis eina. Lietuvos davatkos su kunigaikščių Sandariečius piešia komunistais, paleistuviais, girtuokliais. Bet Lietuvos liaudis tiek Sandariečių kilnius darbus pažino, kad šmeižtus pasitinka su dideliu pasipiktinimu. Kada per ekskursiją sandaretiš atvažiuoja į Lietuvą, tai visuose apilinkėse kempeliuose jaunimas su Sandariečiu trokšta pasimatyti, ir jo garbei surengia promogėles. Lietuvos liaudis gerai žino, kad Sandariečiai pirmieji krovė savo centus ant Lietuvos laisvės aukuro. Lietuvos jaunimas labai įvertina sandariečius, kad jie yra pasiūvelgnę šviesti Lietuvoje esančius savo brolius ir seseles. Aš tik apčiupai surinkau žinias, kiek į Rokiškio apskr. nuo 1 d. sausio iki rugsėjo 1 d. atsiuntę įvairios literatūros. Krikščionys 4,300 egz. laikraščių, 390 knygų; socialistai 1,500 egz. alikraščių, 500 knygų, Sandariečiai 6,700 egz. laikraščių ir 1,280 knygų.

Čia jau aišku, kad Sandariečiams labai rupi savo tauta. Priežodis sako: "Prie ko pritaipsi, toks ir pats patapsi." Prigulėdamas prie sandariečių liksi kilnus ir garbingas. Taigi brangieji! dėkite savo dvasinį turtą į Lietuvos nesunaikinamą spitną, iš kurios turėsite sau naudą, o jūsų vaikeliams bebereikės savo kunu laužyti Lietuvos dygliuoti takai.

P. Kriukelis.

CONN. SANDARIEČIAI ŠAUNIAI PASIRODĖ

Spalio 17 d. Conn. Sandariečių 2-ras Apskritis savo metiniame susivaziavime pasirodė labai šauniai. Apkalbėdami organizacijos reikalus pagalios nutarė, kad padaryti galutiną žygį prie Organizacijos likusių skolų sunaikinimo ir prie pradžimo veikimo plačia vaga. Jie pirmuoju savo žygiu pasakyrė \$500! Ta suma sulyg jų tarimo bus Centrai pridutuota iki lapkričio 1 d.

Jie tokiu savo žygiu į visus Sandariečius ir visas kuopas, kad dabartiniu laiku visi kaip vienas, intumėmės už bendro darbo. Kiekvienas Sandariečių arba Sandariečių, turi pasimti už pareigą, kad butinai gauti porą naujų narių arba skaitytojų "Sandarai". Kuris negali to padaryti, tas gali prisidėti finansiskai.

Kiekviena Sandaros kuopa privalo Centro naudai tuoj padaryti po tinkamą parengimą, kad visų vienu užsimojimu darbas eitų pirmyn ir tikslas būtų atsiektas.

Ką manote kitų kolonijų Sandariečiai? Conn. Sandariečiai jau pasirodė kovos laukia ir davė švį iš didelės kanuolės! Pasijudinkit visos kuopos ir visi Sandariečiai. Pas visus turi but tokis obalsis kaip pas Conn. Sandariečius, kad iki naujų metų neliktų nei cento skolos.

Ką ant to pasakysite kiti apskričiai ir visos kuopos. Jeigu kuris apskritis arba kurios kuopos sumušė Conn. Sandariečius, tai jie nutarė nepasi-

duoti. Kas išdrys atsistoti jų priešakyje?

Conn. Sandaretiš.

NEW HAVEN, CONN.

ALT. Sandaros 10 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks pane-dėlyj, lapkričio-November 1 d. 7:30 v. vakare. Makarevičiaus raštinėj, 255 Wallace st. Visi nariai esate kviečiami butinai dalyvauti. Yra svarbių reikalų aptarti ir naujų žinių išgirsti. Atskirų pakvietimų nesiuntinėsiu, meldžiu visų narių perskaičius, nepasididžiuoti ir atsilankyt.

Raštininkas V. Alksninis

Lietuva valosi.

Dabartinė Lietuvos valdžia kiek galėdama stengiasi valstybę apvalyti nuo negeistinių parazitų, kurių tiek daug yra, kad net visa valstybė jų pušen buvo nukrypusi. Tuojaus po seimo rinkimų kai kurios įstaigos buvo perkontrolotos ir buvo rasta valdininkėlių juodų darbų. Paskutiniu laiku, valdžia sudarė tam tikras skundų komisijas, kurios darbu užverstos. Tai pasirodė, kad labai, labai nežymi dalelė buvo šiek tiek pakenčiamų valdininkų, o kiti visi valstybės parazitai, ir erkės. Tuli patriotai džiugauja kai išvalys Lietuvą, tai tautai užtekės nauja ramybės saulė. Tai pergreitas džiugavimas. Juk mes kiekvienas žinom, kad buk ko teisingiausias žmogus, tai ant tavęs bus daugiau priešų negu ant blogojo žmogaus. Juk blogieji žmonės, geruosius stengėsi savais purvais apmėtyti. Su šia gadyne, irgi tas pats bus. Reikia suprasti, kad dabartinė valdžia iš visų šonų turi priešų. Valdant Lietuvą klerikalizmui, komunistai netik nieko neperiskadijo, bet dar kiek galėdami nejuocimus padėjo. Mat jie matė, kad klerikalizmas Lietuvą prives prie bankruto, ir iš to jie pasinaudos. Prie dabartinės valdžios jie matydami, kad Lietuva štiprėja ir jų galė mažėja, ir nebesitikėdami sulaukti Lietuvos nusilpnėjimo, jie išlindo į viešumą. Valant Lietuvos valstybines įstaigas pasitaikys prašalinti ir geriausis valdininkas, o jo vietoj padėti blogas. Komunistai deda visas pastangas, kad gerą valdininką prašalinti, o įdėti savąjį, kuris paskiaus ir dirbs Maskvos naudai. Klerikaliski valdininkai, kurie bus prašalinti už nusikaltimus, jie nemiegos. Tokie parazitai sivosis jėgomis stengsis kenkti dabartinei valdžiai. Taigi taip greitai ramybės saulėlė mums užtekėti negali. Kad lengviaus mūsų valdžiai būtų naikinti valstybines erkės, tai ir mes turime padėti. Musų pareiga budėti tėvynės meilėje, ir visomis jėgomis nešti tamsią liudžiai apšvietą. Apšvietus liudžiai tik supras, kas jų priešas, ir kas prietelius. Amerikos lietuviui labai daug galite prisidėti užrašydami Lietuvos laikraštį "Sandarą". Tad ir nepasigailėkite to.

P. Kriukelis.

VAIKINGAS LIETUVIS

SKUODO miestelyje gyvena tulas Adomas Šimkus, 86 metų senelis, buvęs Degrėnų dvaro savininko sunus, per lenkmetį ištremito į Rusiją, kur jis ir mirė. Jis (Adomas Šimkus) pasakoja, jog turėjęs iš keturių žmonų iš viso 37 vaikus (9 su nu-ejo ir 28 dukteris), iš kurių 15 mirė. Ką kurie suns išėję aukštąjį mokslą, bet jo dabar nebešėpia. Verčiasi kasdamas ukininkams griovius ir, kartais, elgetavimu. Be to, minimas senukas jokia liga nėra sirgęs ir dabar nesergas. Jaučiasį sveikas ir tvirtas.

Naujausios žinios iš Lietuvos

LIETUVOS TILTAI.

Apskričių valdybų žinioj dabar yra 628 įvairaus ilgumo tiltai; kiekvienam apskričiai tenka apie 30 tiltų. Daugiausia jų yra Tauragės apskrity, mažiausia Viikaviškio — siemet savivaldybės remontuoja 36 tiltus, o naujai stato 55. Tam tikslui bus sunaudota daugiau 1 1/2 milij. litų. Del lėšų stokos lieka neremontuoti 64 tiltai; naujų statyti reikėtų 122 tiltai; tam tikslui reikėtų daugiau 6 1/2 milijono litų.

POLICIOS SKAIČIUS

Vidaus reikalų ministerio pareikimu, prieš karą vienas policijos tarnautojas tekdavo miestuose 400 gyventojų ir valsčiuose 2500. Dabar — miestuose 500-600 ir valsčiuose daugiau kaip 3000 gyventojų. Nors mūsų kaimynai didesnį policijos skaičių turi, tačiau ponas ministeris randa, kad mūsų policijos skaičius per didelis ir ateinančiais metais bus žymiai sumažintas. Siemet kriminalinei ir politinei policijai išlaikyti skirta 1,030,007 litai, o ateinančioms metams numatoma tik 642,962 litai.

UZZPOLĖ MISKĖ

Šių metų rugsėjo mėn. 6 d. 17 val. važiuojant pil. Umbrasui Petriui, gyven. Pašvintės vienk., Salakų valsč., Ezerų apskr., per žagarinės mišką, užpuolė ant jo trys ginkluoti plėšikai ir atėmė 55 lt. pinigų, aukso žiedą, laikrodėlį ir nuovė nuo kojų batus. Krim. pol. valdininkų pastangomis, kaipo kaltinami plėšime, sulaukyti Miškinius Kazys, gyv. Kloviškio km., Degučių vl. ir Eišminavičius Kazys, gyven. Trinkuškio km., to pat vl., gi tretysis Baliulis Antanas, gyv. Sabalunkų km. Salakų vl., paspruko. Sulaukytieji tardomi plėšime prisipažino. Pagrobtus pinigus ir daiktus pasiėmė su savim pasi-slėpęs Baliulis Antanas.

Pirmieji du pasodinti kalėjim-an, gi Baliulis ieškomas.

DUBINSKO BYLA.

Kauno Apygardos Teismas pradėjo spręsti pagarsėjusią buv., Lietuvos konsulo Petrą-pilį Andriaus Dubinsko bylą dėl savinimos Raudonojo Kryžiaus daiktų, paskirtų išdalinti tremtiniamis. Teismo sudėtis: Pirminkauja teismo narys p. Boreiša teisėjai p. p. K. Jablonskis ir Milčinskis. Kaltina Valstybės gynėjo padėjėjas p. Paulavičius. Teisiamąjį Dubinską gina prof. Voldemaras, kitus kaltinamus prof. Stankevičius ir pris. adv. Sugintas.

Vienas kaltinamųjų Balys Navikas, kuris buvo labai susirupinęs dėl šios bylų, išėjo iš proto ir nugabentas į Tauragės psichiatrinę ligoninę mirė. Vakar buvo iškvietus kaltinamieji. Šiandien bus išklaustyti liud-ninkai ir tikimas, kad šiandien byla bus pabaigta. Byla eina uždaromis durimis.

KNYGNĖSYS VARGE.

KOVARSKAS. (Ukmergės ap.) Jau buvo rašyta apie Kovarsko apylinkės knygnešį Juozą Maldžį. Buvo net raštas atėjęs iš Ukmergės apskrities valdybos su užklausimais apie pašalpą Kovarsko valsčius, iš savo pusės viską padarą. Jau praėjo keletas mėnesių, o pašalpos negauna. Laikinai seniukas knygnešys gyvena nusamdytam "Kultūros" burelio-bute, gulį ant grynu lentų. Gauna valgi Koperacijos arbat-nama (iš vienos župės ir kš-nio duonos). Gauna kolei kas valgi pagal knygutę, bet rei-

kės užmokėti, o pinigų neturi. Kovarsko "kulturininkų" burelio valdyba negali jo išlaikyti, nes pati silpnai laikosi; tiktai iš aukų. Artinasi žiema... šaltis... Nejaugi, vėl reikės senam knygnešiui grįžti Pikttagalio kaiman ir gulti ant šiaudų klojime?!

Knygnešys ir dabartės pardavinėja "Kultūros" burelio vardu įvairius lietuviškus laik-raščius.

PADEGĖ

SVEKŠNA. Per kelias savaites mūsų valsčiaus Jonikų sodoje buvo keturi padegimai: pirmą kartą dienovydziu sudegino ukininko Montvydo jaują, pilną nekultų rugių ir kitų javų, antrą kartą Vanago žardą, tretį — Poškos šiaudų kugį ir IX. 29, minėto Montvydo tvar-tus ir daržines pilnas pašarų. Vaikai gavo pamatyti ir žmo-gus, kurs padegė. Dar prieš pa-degant Montvydas sudegino Šnypslių dvarelį tvartus su daržinėmis, pilnomis pašaru. Visi tie padegimai įvyksta vi-durdienį.

NUEJUS I SVEČIUS NEDE-RARA MUŠTIS.

1924. XI. 18. Kazio Bruzinskio, Valavičių kaim., Keturva-lakių valsč., buvo dukters ves-tuvės, į kurias daug susirinko kviesto ir nekviesto kaimo jau-nimo.

Nei iš šio, nei iš to. Jonas Valavilkas spyrė Albinai Paš-tauskaitei šokančiai su Albinu Valinskiu.

Kilo skandalas, įsimaisė kiti svečiai ir pradėjo lazdomis, štankietais, basliais, o kiti ir peilį buvo išsitraukę, vien-i kitiems šonus taisyti. Nuken-čijo ne vienas, o Antanuj Tu-mosai buvo nulaužtas kairiojo peties kaulas.

Jonas Valirkas, Stasys Gaba-ičis ir Bronius Matulaitis buvo patrauktį tieson ir 1926. 1. 28. Mariampolės apygardos teismas J. Valičką ir St Gabai-tį nubaudė, po 6 mėn. kalėjimo, tik Gabaičiui, kaip nepilname-čium 2 mėn. dar sumažino, o Bronių Matulaitį nubaudė 2 mėn. kalėjimo.

NUSOVĖ PLĖSIKĄ

KRUONIS. Trakų apskr. Šių metų rugsėjo 5 d. naktį Gle-biškiuo vienk. pil. M. V. iš savo darbo pištalieto mirtinai nušovė pusbrolį plėšiką Kazį. Var-kalą, kuris 4 metus buvo poli-cijos gaudomas. Buvo šitaip: pil. M. V. gulėjo daržinėje. Su-lojus jo šuniui, norėjo eit pa-žiūrēt, kas yra. Tuo tarpu iš-girdo daržinės duris atidarant ir tarp durų pamatė žmogys-tą. Tuoj pažino minėtą plėši-ką, kuris senai M. V. kesinosi nužudyti. Paklausus kas toks jėjo, žmogysta neatsiliepė. M. V. ir šovė į jį, o tas vietoj krito negyvas. Pas plėšiką ras-ta rankoje vokiškas durtuvas ir moterišku du pasu vietinių žmonių.

LENKAI LAUŽO DEMAR-KACIJOS LINIJĄ

KAUNAS, IX. 28. (Elta). Rugsėjo 27 d. ties Varviškų kaimu 20 metrų atstume nuo demarkacijos linijos du lenkų kareiviai su trimis partizanais iššovė tris kartus į patruliu-vusį mūsų policininką Kluti-ninką. Kulkos atsimušė į žemė-pinę tryš žingsniai nuo polici-ninko ir tik tuo budu jis liko nepaliestas. Iššovę lenkai pasi-

traukė Garaškų kaimo link. Iš musų pusės iššauta nebuvo.

Trumpalių Gilučių bare lenkai nesenaį perstatė demarka-cijos linijos gaires į musų pu-sę. Tačiau jos musų sargybų buvo išmėtytos. Šiomis dienomis trys raiti lenkų kareiviai ir keli pėsti išmėtytas gaires vėl atstatinėjo. Trumpalių bare musų pusėj pastatė 4 gaires ir Gilučių — 1 ir kitas lenkų pusėj. Musų pusėj pastatytos gaires lietuvių sargybinių vėl išmėtytos.

SKAPLIERNINKŲ NEDAR-BAS.

Rugsėjo m. 25 d. Lidnokių miestely misijų laike, šventor-fuje atsidarė nauja krautuvė. Uždarbis geras, nes visuotliai žmonėms uždraudė visas "bros-tvas" pirkti pas privačius žmo-nes, o ragino viską pirkti tik šventoriaus krautuvėje.

Jeį ir kitur šventoriuose pra-sidės prekyba, tai "škaplier-ninkai" liks be duonos. Tą krautuvę įsteigė šv. Kazimie-ro draugija.

NAUJAS ISRADIMAS

A. Rinkevičius išrado naują budą išimti giliai nuskenčiusis laivus be naro pagelbos. Nau-jas budas susideda iš dviejų aparatų: perkudamojo ir pri-ntuovo. Kiekvienas nuskendęs laivas gali buti išimtas, nežiu-rint gilumo, jeigu turės prie savęs išrastąjį aparatą — pri-ntuovą. Škaičius priimtuvų ant kiekvieno laivo priklauso nuo jo didžio. Aparato priimtuovo tikslas priimti iš perduodom-ojo aparato plieno virvę ir pris-tiprintį prie laivo. Toksai išra-dimas yra svarbus del pavan-deninių laivų, kurie gali buti ištraukti per keletą valandų ir išgelbėti jurininkai. Bandymas buvo padarytas ant Nemuno giloje vietoje, dalyvaujant in-žinieriams, ir davė visai gerų rezultatų.

PAMETĖ KUDIKĮ

24-IX pil. Žukausko Juozo, gyv. Vinišėnų k. Šaulių val. mergaitėi ganant karves nuo Vinišėnų k. atėjo moteriškė, kuri palikus mergaitę saugoti kukiķį sakęs eisianti nupirkti pieną. Mergaitė nesulaukdama grįžtant, kudiķį parnešė tė-vams.

OKUPOOTOJE LIETUVOJE

UŽDRAUDĖ LIETUVISKAI MELSTIS

Dar vysk. Matulevičiaus leis-tos laikyti atskiros pamaldos lietuvių mokyklų mokiniams Vilniaus bonifratų bažnyčioje, dabar ark. Jalbžikovskio už-draustos. Lietuvių mokinių į pamaldas paprastai susirinkda-vom daugiau 1000.

OKUPANTI LAUKIA RIAU-SIŲ.

Lenkų valdžios įsakymu Vil-niaus kryžgatviuose pastatyti nuolatiniai raiti policininkai sargybiniai buk tai judėjimui gatvėse tvarkyti. Judėjimas Vilniuje, kaip pačių lenkų laik-raščiai rašo, nuo 1920 metų vis mažėja, todėl šita naujenybė į-vesta greičiau iš baimės del riaušių miesto, negu tuščių gatvių judėjimui tvarkyti.

NUTEISTAS KUNIGAS LIETUVIS

Tik atvykus į Vilnių arkiv. Jalbžikovskui, jo pastangomis apeliacinis teismas patvirtino pirmos instancijos sprendimą, kuriuo kun. V. Bobinas, nuteis-tas 1 1/2 metų tvirtovės už ta-riamąjį organizavimą lietuvių šaulių burio.

Studentas.

Albertas Šarkys.

(vst.)

Zemaitiškas budas

Vos paspėjo Vytautas pavalgyti pavakare, kaip prigriuvo pas jį svečių. Atėjo pusbroli su žmona, sunum ir Zonė. Jie atėjo pas Vytautą, kad išsivesti kur miškan, ar paupin ir fotografuoti gražiausias vietas.

Valandėlę pasiėmė išėjo į pavencius. Eidami pievomis skynė baltgalves, baltus dobiličius.

Juokas, svaidymasis gelėmis, žavėjo einančiųjų širdys. Brolienė, tai vyrui, tai Vytautui sviedė žiedus gėlių; lenkėsi saldžiai juokdamasi skinti kitų, Vytautas neleisdavo, perimdavo jos laibą kuną... Sulaikydavo... Ji verždavos iš rankų, mušdama gėlių plostu per galvą, per šonus. Vytautas nepaleisdavo, norėdama atimti geles... Matydama kad negali pasiliuosuoti, šaukdavosi pagelbon Zonę... Ji atbėgdavo įkaitusių veidu ir kibdavo Vytautui už rankų, už kaklo, kišdavo už kaklo žiedus, apkabindavo Vytauto liemenį... Krutimis pirspsaudavo Vytautą, lyg norėdama jį pabučiuoti, pažvelgti į akis.

Vytautai nepasiduoak boboms, — šaukė juokdamasis pusbroli, — ne studentas butu-me, jei jos tavę įveiktų! — Ot, dabar gera proga! Abi tavo galvą apkabino, tik paimk per liemenį, matysi, tuoj ant žemės bus, nes kačiulio bijo.

— Liuli, pasitrauk, prispaus tave!
— Ar nenori mamą pagelbėti?
— Dabar nedaryk nieko, paskiaus! Vyras esi, abi kaip silks guli, cha, cha, cha! Na vot ant gašo ir pats pavirtō, dabar pralaimėsi.

— Oi, oi, privargau, — užkimisui nuo juoko balsu pasakojo Vytautas.

— Tas mudviem labai patinka, kad tu privargai, dabar pamokinsim tave, — juokė abi prisipačiusios Vytautą... Krutys smarkiai kilnojo, plakė jaunos širdys, įkaito veidai.

Dabar judvi esate panašios lelijoms, nors imk ir pabučiuok. — Žinoma, pirma Zonė... Na... ot ir nebliko, pabugo ir pabėgo. — Palauk, negreit mane pabučiuosi.

— Tuojaus, — pradėjo vyti, bet... nepavijo.

— Paskubėkime — bus tuščias atėjimas, nebegausim, nebegausim matyti tų gražių vaizdų, saulę jau leidos.

— E, Juozai, nepaskutinę šiandiena diena. — Pertraukė kalbą Vytautas: — ateisi kita, jei šiandie pasivėlėsim. Ir taip esi išblyškęs, permažai vaikščioji.

— Jis pats nevaikščioja, ir manęs nenori leisti, — įsikišo žmona, — subark ji gerai: žiūrėk, jis daugiau panašus į žemę, negu į žmogų. Kiek sykių prašau, eikim, eikim pasivaikščioti, nei ausies į tą nekrepia. Nieko nesakyčiau jei mane leistų.

Kuomet tave neleidau, — šypsena kreipės vyras. Nei vienas vyras neduoda tiek daug laisvės, kiek aš tau duodu.

Kai aš apsivesiu, mažiausiai duosiu laisvės žmonai, ypač jei bus graži... Vienos pasivaikščioti niekad neleisiu. Ką gali žinoti, gali kita įsimylėti. Žmonos greitai mėgsta į kitus įsimylėti, pertai reikia jas varžyt. Žmona vaikščioti galės tik su manim! Jei šio įsakymo žmona nesutiks pildyti, dalykas baigtas, gyvensim skyrum... — Maniau, kad manę užtarsi, bet pasirodo nedaug kitokesnis už mano vyrą... — Žinočiau ką tokiam vyrui padaryti, — aiškino Zonė, užtardama brolienę.

— Žiūrėkit, jau ir Zonė sugrįžo... Nenorė-jau besivyti, o bučiau pavijęs... O kaip keršintumei vyrui?

— Nepriimčiau gulti.

— Gulti nepriimtumei, ee, ee, — maža čia bėda, jei nėra kur gulti, galima sėdėti.

— O ką darysi, kai nusibos sėdėti.

— Gali pasivaikščioti.

— O kitą naktį?

— Pabučiuos ir gulės.

— Bet mano viršus.

— Žinoma, pirma gautumei mušti, o paskui pabučiuotų. Čia tai tikras laimėjimas.

— Bravo! Vytautai, kad neužstoji už moteriškes, joms reikia kailį išmušti.

— Taip kalbi dabar, kai apsivesi pamatysi, visiškai kitaip darysi, — vėl kalbėjo Zonė. — Netik nenuši žmoną, bet jai dar kojas nuausi.

— Bravo! Zonė, ginkimės abi.

— Naujas sumanymas! Aš jus visas nufotografuosiu drauge. Gal norit tokio poroj, kaip ristynių metu? Bus gera atmintis! Sutinkat, ne?!

— Taip sutinkam, atsiliepė Liulis.

— Jei Liulis sutinka, prievarta nufotografuosiu. Stokit prie upės, bus labai gražus vaizdas.

— Jau mes laukiame.
— Gerai. Viens... du... trys. Ačiu.
— Ačiu jums.
— Kai bus gatavas, nepakaks ačiu, reiks užmokėti grynų aukšu.

— Gerai, gerai užmokėsim.
— Papa, ar minie reik plaitit?
— A gdie pinigų gausiu?
— Užsidirbsi.

— Smotrite, posda.
Juokės visi iš vaiko kalbos. Saulė leidosi varsotos upės paviršius plukdė baltas vandens lelijas. Žuvis gaudė vandens lekiojančius vabzdžius.

— Eikime, Vytautai, pas mus, kalbėjo brolienė: — turiu gerą gitarą, paskambinsiu — mėgsi pasiklausyti. Visas dienas prie knygų sėdi, dabar pasivaikščiosi: rotyj šventė, įsimiegosi iki valiai. Jei pas mums neisi, mes pas tave nebeisim. Koks jis geras, nori kad mes ateitumėm, o pas mus ne... žiūrėk, turi eiti!

— Ponas, Vytautai, nemėgink atsisakinėti, šypsodamas prakalbėjo Zonė: — panelės tokius nemyli.

— Panelė, bene apsirikai, Panašius vaikus labai myli, nes jie ką sako — neveidmainiųjų. Kitas dalykas: maža nelaimė, jei panelės nemylės. Jei aš žinočiau, kad mane nemyli... ach, ką čia kalbu, kad nemylės... eičiau į kunigus...

— Matyt, labai panašus į kunigą... žinoma gera ir kunigų buti... Laikytumei gražią panelę ir... gyventumei...

— Keista atrodytų, jei kunigas apie katilus sukintus, maltų, virtų.

— Čia tiesą pasakei, reikia gospadinės, tik ne tokios, apie kokią kalbi. Nemanyk, kad visi kunigai ištvirkę, yra dalis žmoniškai gyvenančių. Aš bučiau jų skačiuje, skelbėčiau žmonėms gryniausia tiesą. Liepčiau žmonėms nekrauti turtų, viens kitą mylėti, pagelbėti nelaimėje. Bet tikriaus pasakius, jei niekas nemylėtų, pasirinkčiau pamiškyje vietą, kur čiausia lakštingalos, pasistatčiau mažą trobelę, ir praleisčiau visą amžių vienatvėje. Tas būtų, jei mano mylimoji pasimirtų ar už kito ištekėtų.

— Sulaužytumei prižadus, pamatęs gražesnę moteriškę, — rimtai pasakė brolienė.

— Ne, esu žemaitis, bet mano budas dar žemaitiškesnis. Pirmą sykį pamatęs nepasakysiu "myliu", pirmą patyrinėsiu širdies gilumas, vėliau, kad jau gerai įsitikrinsiu, — pasakysiu. Mano duotas žodis, liks blizgęs plienas saulėj!

Paskutinius žodžius Vytautas ištarė aiškiai ir rimtai veido išraišką, ištaręs pažiūrėjo į Zonę ir brolienę.

— Iš tavęs bus arba geras arba blogas vyras žmonai! Aš tave norėčiau įsimylėti, tik nebėr laiko.

Vytautas pažiūrėjo į Zonę. Gelsvi nukirpti plaukai dengė mažas ausytes. Ant balto kaklo ilga karolių eilė supos. Pro didelę dekultuotą bliuzę retkarčiais matėsi didelės pailgos krutys. Pati neaukšta, apskritaus veidelio. Maža nosytė darė gražų profelį. Rausvos lupos laikėsi pravirai, rodės laukias, kad kas jas pabučiuotų... Kazminos dažnai šiek tiek jas puošė... Žandai rausvi, balsai... Paputus vėjeliumi skrido nemalonus pudrų kvapas.

Pažiūrėjo ir Zonė į Vytautą. Pažiūrėjo kotingomis akimis. Viliugingai nusišypojo.

Brolienė užgavo gitaros stygas... Švelni vardgienio daina skrydo iš jaunų lūpų.

— Što mi budem dielat? — Pusbroli klausėsi žmonos dainos ir kažin ką mąstė.

Vytautas vartė žurnalą "Niva" ir klausėsi melancholingų dainos žodžių, kur skurdas ir vargas aidėjo... Zonė sėdėjo prie kito stalo šono ir rūkė papirosą. Pilna burna traukė dvokiančius dumus, ir putė juos lauk tirštų debesų pavydale. Aplink jos galvą sukiojosi storas sluogsnis meslų besisklaidančių debesėlių. Ji žiūrėjo kaip jie sklankioja po kambarį, sukasi verpetais užputus naujus. Ji svajojo ir norėjo gaudyti Vytauto akis, o jis lyg tyčia jų nepakėlė nuo knygos.

Užpusdavo į Vytauto pusę dumus, lengvai sukusėdavo, bet jis vis neatsisuko.

Nutruko styga. Gitarą pakabino ant sienos. Laikrodīs išmušė vienuoliktą nakties.

— Tuoj baidyklės sukils, reikia keliauti namo — mesdamas ant stalo žurnalą, sušnabždėjo Vytautas.

— Kokių baidyklų bijai? — užklausė Zonė.

— Jokiu baidyklų nebijau. — jų nėra, tik taip sau kalbu.

— Aš bijau vyriškų... — Klaidingą nuomonę išsidirbai, jokių baidyklų nėra. Neklusyk ką seni sako, jie prietaringi.

— Negyvų nebijau, bet gyvų... — Žinai ką, Vytautai, aš turiu sumany-mą, užkišo kalbą brolienė, — tavo tėvai gana pasiturį žmonės, tu mums gali pagelbėti. Pažysti musų skurdingą gyvenimą, padėk mums.

(Bus daugiau)

Smugis Meksikos Klerikalams

Dar apie Meksikos Klerikalų biznį ir nepasisekimus. Meksikos Parlamentas atmetė klerikalų prašymą.

Viso pasaulio klerikalai dar buvo nenustoję vilties, jog Meksikos Parlamentas išklausys jų prašymą, nevaržyti jų biznį, bet pastaromis dienomis Meksikos kardinolai ir vyskupai įteikė peticiją su prašymu Parlamento, idant pastarasis susimylėtų ir pakeistų Meksikos Konstitucinius įstatymus, liečiančius kunigų stambųjį biznį Meksikoje, tečiaus iš 172 parlamentu narių, tik vienas buvo nuolankus dvasiškijos bizniui, visi kiti atmetė peticiją pareikšdami, jog dabartiniai įstatymai tikybą nevaržo ir ją toleruoja kaip tokią. o kad kunigai yra nusistatę prieš Meksikos valstybės konstitucinius įstatymus del savo asmeninio biznio ir Vatikano politikos, todeli jie verti pasmerkimo kaip niekintojai savo skelbiamos tikybos išeidami į streiką, apleisdami bažnyčias ir pamaldas. Tuli parlamento nariai nurodinėjo, kad Meksikos dvasiškija yra prieš valstybinę, kad jai nusiileisti negalima.

Iki šiolei Meksikos dvasiški-ja (katalikų bažn.) skelbė pasauliui, jog Meksikos valdžia persekioja tikybą ir kartu dvasiškiją etc. Taipgi įnai skelbė, jog visuomenė ir didžiama parlamento narių stovi su dvasiški-ja. Tečiaus dabar jau pasirodo, kad buvo tikra melagy-stė. Aiškiai matosi, jog visi Rymo katalikų dvasiškių skelbi-mai yra burbulas. Reikia su-prasti, jog Meksikoj visų gy-ventojų 90% yra tikri katali-kai, pats Prezidentas Calles y-ra katalikas. nes Vatikanas jam grąsino ekskomunikavimu. Valdžios ir parlamento nariai didžiumoje yra katalikai, bet podraug budami gerai savo ša-lies patriotais, matydami kunig-ijos jiems daromas skriaudas per šimtmečius ir vedant šaly tokią politiką, idant palaukus tamsybe, neprireidus jauną gentkartę prie apšvietos, žo-džiu sakant, Meksikos R. K. kunigijos aspiracijos palaikyti liaudį amžinai dvasioje ir eko-nomiškoj vergijoj, atidarė a-kis daugybei Meksikos piliečių ir nunai kiekvienas šiek tiek apsišvetęs, beį šiaip susipratęs pilietis, nebeklauso savo dvasi-škių tėvelių, iškiriant moterė-les, kurių dar didžiama seka paskui "tėvelius". Aiškiai ma-tosi pergalė klerikalų oponen-tų-Meksikos valdžios.

Prezidentas Calles ir vyriausybė labai taktiškai veikia be užurpacių dvasiškiams.

Reikia pastebėti tai, kad Meksikos valstybės Prezidentas labai taktiškai veikia įstatymų įgyvendinime. Vyriausybė taipgi yra begalo taktinga, nepai-sant klerikalinės blokados, eko-nominio boikoto, slapta ir viešai vedamos agitacijos prieš vyriausybę; rengiamis sukilimų etc., visus tokius klerikalų darbus nenaudai valstybės vy-riausybė tardo labai švelniu budu. Jeigu būtų tokia politi-nė kova kurioj kitoj valstybėj, tai aišku, kad visi dvasiškiiai atsidurtų kalėjimuose, bet Meksikoj, kur rodos yra su-prasta, kad žmonių tempere-mentas yra karštas, turėtų ten but mažiau tolerancijos dvasi-škijai, vienok yra priešingai: Meksikos tuli dvasiškiiai yra galima sakyti kriminaliai pra-sižengę prieš savo valstybę ir tautą, bet jie yra laisvi.

Indijonų suagitavimas prieš vyriausybę.

Nepavykus gauti Amerikoje simpatijos abelnoj visuomenėje

ir, tuo labiau suorganizuoti grupę maištininkų revoliucio-nierių gynimui klerikalų inte-resų nuvertimui Calles valdžios Meksikos kvasiškija griebėsi naujų priemonių. Ypač Indijo-nai, Meksikos pietinėse provin-cijose tapo kunigų suaguotiu prieš vyriausybę, pradėjo karę terorizuodami kraštą kaipo re-volucionieriai. Šie akli fanati-kai, sakoma naikina viską, kas tik jiems pasisuka po ranka, y-patingai vietų viršaičius ir valstybines įstaigas. Pastar-o-mis dienomis federalė vyriausybė po vadovyste buvusio Prezidento gen. Obregon pasi-antute kariuomenę malšinti su-agentuotus Indijonus. Reikia stebėtis iš klerikalų tokio ak-to, matomai jeigu jie galėtų, tai ugneje sudegintų visus jiems nesimpatizuojančius žmones, nepaisant, kad jie yra katalikai, bet nesutinka ver-gauti Vatikano baudžiavai.

Meksikos pergalė prieš Vati-kaną bus dideliu paakstinimu A-merikos pietų Respublikoms atsispirti prieš Rymą.

Yra žinių, jog popiežius yra begaliniai sucirupinęs savo poli-tiniu biziui taip pat ir tiky-bos reikalais pietų Amerikoje, kur taipgi liaudis kas kart vis labiau atbunda ir eina prie re-formų bažnyčios-valstybės pa-dalinimo. Kiekviena pietų Ame-rikos Respublikų, pasiliuosavusiu nuo Ispanijos vergijos, bet iki šių dienų dar tebesa Rymo Popiežiaus vergijoj; prasidėjus reformoms Meksikoje atskyrime bažnyčios nuo valstybės ir nusavinime bažnyčių turtų, šis reformų klausimas pradėda apsieikti vadinamoje So. American Respulikose ir jeigu Meksikos liaudis sekmingai nu-sikratys kuniginės vergijos, tai neabejotina, kad pietinėje Amerikoje žmonės paseks savo sesutės Meksikos Respublikos pavyzdį. Meksikos Revoliucijos kova prieš Ispaniją ir dabartinė kova su Vatikanu juodaja ar-mija bus istoriškai svarbus lai-mėjimai toje šalyje. Kad Mek-sikos vyriausybė laimės tai nėra abejonės, Tiesa, kova sun-ki su tamsioms minioms po gudria kunigų vadovyste, tuo labiau, kad iš viso pasaulio y-ra gaunami milijonai dolerių pinigų tai kova prieš valsty-bę: vieni Amerikos Knight of Columbus (Kolumbos vyčiai) suteiks milijonus dolerių, nes kiekvienas narys sakoma yra assessintas duoti duoklias tam tikslui, arba kaip jie skelbia: "platinimui apšvietos agitaci-jos". Apart to, katalikų orga-nizacija yra galinga ir įnai ne-nusilenks tol kol bus priversta. Kiek laiko tam atgal, tuli Mek-sikos vyskupai jau buvo linke nusileisti, bet kaip tik Vati-kanė sužinota apie norimą kom-promisą, tuojaus kablegrama Kardinolas Gasparri, Sekr. Va-tikano Ordeno, pranešė vysku-pams, kad anaipatol nenusileis-tu vyriausybei.

Dabar kyla klausimas: ar daug mūsų brolių lietuvių katalikų galės persitikrinti šven-tinybėmis ir artimo meile R. K. dvasiškijos? Ar mūsų dvasi-škija geriau elgtusi negu Meksikos, jeigu Lietuvoj vi-suomenė ir jos vyriausybė pa-norėtų atskirti bažnyčią nuo valstybės ir užginti kunigams politikuoti taip, kaip dabar da-roma Meksikoje? Aišku, kad Lietuvos dvasiškiija elgtusi taip pat kaip Meksikos. Vienok Lietuvoje ateis laikas, kad bus praversta reformos atskyrimui bažnyčios nuo valstybės. Lie-tuva laimėjus nepriklausomybę galima sakyti revoliucijiniu budu nuo rusų ir vokiečių ka-rei baigiantis. Naujai atgimusi

tauta negalės ilgai toleruoti lenkų kryžievių jai atneštą ir įgyvendintą klerikalizmą taip, kaip netoleruoja Meksikonai Ispanų jiems paliktą kunigų verguvę. Lietuvių tautos kova už gyvybę tautos visais sun-kiais baudžiavų vergijos laikais yra lygi Meksikiečių praeities vergams; skatinta šių šalių poli-tinių kovų Istoriją matome, kad mūsų praeities labai arti-mai atatinka meksikiečių pra-eitį, nes gal but delto, kad vie-na augščiausi ranka iš Rymo valdė šias tautas. Lietuvius nu-bloškė Lenkijos bangosna į-steigiant lietuvišką Lenkijai monarko Jagėlos dinastiją; o Meksikos liaudį atidavė Ispani-jos Imperijai, vėliaus Hapsbur-gų Maximalinu ir nuo tų laikų klerikalinio įsigalėjimo, dar ir nunai mes taip kaip meksikie-čiai esame Vatikano kunigaikš-čių vergai. Laikas jau apie tai pamąstyti ir atsimentant Istorij-ą, pasimokinti iš jos.

V. M. Č.

Margumynai.

GAMINS CUKRŲ IS MEDŽIO PIUVENŲ

Dabar cukrus gaminamas iš cukrinių runkelių ir cukrinių nendrių. Medžiaga, kaip matome nėra visai pigi, del to ir nesterėtina, kad visą laiką cukrus galėtų atpigi tik panaudo-jus jo gamybai pigesnę už da-bar vartojamą medžiagą. Reik-kia pastebėti, kad jau ne šiandien žinoma, jog cukrus gali-ma būtų gaminti ir iš tam tik-rų medžių. Medžių medžiaga būtų daug pigesnė, bet bran-giai atsieina iš jos cukraus pa-gaminimas. Iš visa ko atrodė, kad šis naujas galimumas cuk-ru gaminti bus paliktas, kaip netinkąs praktiškam tikslui da-lykas, tačiau anglų chemikai nesiliovė jį tobulinę ir taikę praktiškam tikslui. Bandymo tikslams išleista 1,250,000 dole-rių, bet už tat atsiektu geriau-si vaisiai. Šituo budu galima bus iš 100 kilogramų piuvėnų pagaminti 65 kilogramai cuk-raus.

Šis išradimas būtų naudingas dar ir kitu atžvilgiu, nes bus sunaudota naudingiausias dar-bui medžio piavenos, kurių 20 nuos. iš viso pasaulio piuvėnų kiekio žudavo be jokios naudos skiedrynuose.

PASIUTĖ BITĖS UZPUOLĖ KELEIVIOUS

Gana įdomų nuotikį aprašo ispanų laikrašciai, kaip pasiu-ė bitės Saragozos provincijoj už-puolė keleivius. Keliu važiavę ramiausiai duo ispanai, tik iš-kažin kur atlėkusi bitė taip į-kyriai prikišo ir puldinėjo juos tykdama įgilti, kad jiems teko neukuokais gintis. Netrukus at-lėkė ir daugiau bičių, kurios kaip susitarę atkakliai puldinė-jo keleivius. Užpultieji paste-bėjo, kad neįstengia apsiginti ir griebėsi paskutinės priemonės — pradėjo kiek-tik galima greit važiuoti. Jie tikėjosi tuo budu nuo bičių pabėgti, tačiau karčiai nusivylė, nes kaip smar-kiaria jie važiavo, bičių kas aki-mierka vis daugiau rinkosi ir juoso vydamos gėlė. Privaziavę trobelę abu įbėgo į ją ir pasi-lslėpė. Tuo tarpu bitės puolė arkį, kuris neįstengė ir krito vietoje užgiltas.

Netenka abejoti del šio įvy-kiio tikrumo, tačiau keista būtų manyti kad bitės galėtų pa-siuosti.

BAIGIAMA SPAUSDINTI

Nuo pat spaudos atgavimo laikų einas metinis lietuvių mokslo draugijos leidinys "Lie-tuvių tauta". Kaip ir seniau, š. m. leidinyje daugiausiai d-ro J. Basanavičiaus raštų.

MISNUMBERED IN ORIGINAL

SANDARA THE LITHUANIAN WEEKLY

Published Every Thursday at South Boston, Mass.

LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE OF AMERICA

K. J. PAULASKAS, Editor

K. SIDABRAS, Business Manager

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS

Savaitinis laikraštis, leidžiamas kas ketvergas. Prenumerata turi būti apmokama iš karto. Prenumeratos metas sutisosi nuo dienos užrašymo. Metams kainuoja (Amerikoje) \$2.00. Kanadoje ir kitur — \$3.00. Pinigus geriausia siųsti Pašto Money Orderius, adresuojant: "SANDARA"

327 E Street

South Boston, Mass.

Entered as Second Class Matter January 14, 1914, at the Post Office Boston, Massachusetts, under the Act of March 3, 1897.

Redakcijos straipsniai.

LIETUVOS VALDZIA IR DVASISKIJA

Pereitame "Sandaros" numery trumpai prisiminime, jog Lietuvos dvasiškija su vyskupu Skvirecku priešakyje skelbia dabartinei Lietuvai valdžią karą. Jie įteikė valdžią "notą" kurioje nurodoma, kad buk valdžios nusistatymas link dvasiškijos esąs žalingas Lietuvai.

Negana dar to. Klerikalus baisiai gązdina ir tas, kad dabartinė valdžia moka sumaniau ir geriau vesti valstybės reikalus, negu vedė klerikalai. Čia klerikalai supranta, kad tokiais savo darbais valdžiai, arba tos partijos, kurios sudaro valdžią, įgaus visuomenės pritarimą ir pasitikėjimą ir klerikalams amžinai gali būti užkirstas kelias kada nors dasigauti valdžion. Tad reikia būtina išskelti kokis riksmas, nežiurint kaip tas atsiliesiųjų ir pačios valstybės reikalus.

Bet mums yra pastebėtinu dalyku, tas, jog Lietuvos liaudis jau nėra toki akla, koki ji buvo prie klerikalų valdymo. Nors trumpas laikas kaip pažangioji valdžia valdo šalį, bet suteikusi liaudžiai laisvę, davę jai progą gan plačiai apsižvalgyti ir pamatyti daugiau teisybės, pamatyti klerikalų padarytus visus blogumus Lietuvai.

Lietuvos valdžia, kuri deda pastangas šalies reikalus vesti geroje tvarkoje, neturi kitos išeities, kaip tik padaryti bent dalinas reformas ir pačios valstybės viduryje. Tarp bažnyčios ir valstybės privalo būti nustatyti tam tikri rubežiai. Katalikystė, kurią išpažysta dalis Lietuvos gyventojų, turi laikytis tam tikruose rubežiuose. Ji neprivalo būti maišoma į politiką ir purvinama.

Ekonominis šalies pakilimas reikalauja taupumo. Čia valdžia priversta rimtai atkreipti atydą į tas įstaigas ir asmenis, kurie tarnauja ne visai valstybei, bet tik daleliai žmonių, kad tokios įstaigos ir tokie žmonės, nebūtų užlaikoma valstybės pinigais. Tokias reformas pravedus, Lietuva kas metas sutaupyti milijonus litų, kuriais galėtų finansuoti naujakurius, teikti ukiminkams atitinkamo kredito ukio sutvarkymui, ištaisymui šalyje neišbrendamų kelių, nutiesimui geležinkelio bei įsteigimui būtina reikalingų dirbtuvių, kur ant vietos darbinikai rastų sau darbo ir pačiai valstybei būtų didelė nauda.

Lietuvos liaudis, kuri iki šiol vilko sunkų vargų jungą, privalo rimtai apsižiūrėt iš kur tie vargai paeina ir pasistengti pagelbėti valdžiai, kad jie koveikiausiam būtu pašalinami. Bažnyčios nuo valstybės atskyrimas; kunigams algų nemokėjimas ir valstybės pinigais nelaikymas klištorių ir kitokių įstaigų nėra anti katalikiškos elgsnys. Amerika ir kitos pasaulio valstybės, kurios šiandieną yra aukštai pakilusios, jau senai tokias reformas yra pravedusios. Turi tą padaryti ir Lietuva, nes to reikalauja kaip šalies taip ir pačių piliečių gerovė.

BENDRINKIME SAVAS JĖGAS ČIONAIS

Pageibėjimui Lietuvai pakilti išbrendant iš visų vargų, yra būtina reikalinga ir Amerkos lietuvių visokeriopa parama. Gyvendami šioje laisvoje šalyje turėjome galimybės daug ko patirti ir galime teikti tinkamu patarimų savo broliams Lietuvoje. Čia ant vietos turime rišti savas pajėgas į organizatyvų kuną. Kiekvieno lietuvio būtina pareiga, tai stoti į Amerikos Lietuvių Tautinę Sandarą ir dirbti tą darbą, kuris Lietuvai neapsakomai naudingas ir kuri Sandariečiai dirba jau per eilę metų. Ką galime nuveikti budami organizuoti per mėnesį laiko, to nenuveiksime neorganizuoti per metus laiko.

Sadara veda lietuvius į apšvietą. Sandara dirba ir kelia lietuvių kulturinį susipratimą. Sandara deda visas pastangas išskelti Lietuvą aukščiausiam kulturiniame laipsnyje. Tad visi stokime ir dirbkime Sandaroje.

Apžvaiga.

"DARBININKO" REDAKTORIUS UŽ DANTŲ RŪVIMĄ.

Vienas Austrijos dentistas pakėlė klausimą, kad mirusiams žmonėms reiktų išlupinėti auksinius dantis, kurie juos turi. "Darbininko" redaktorius tas klausimas smarkiai puolė į galvą ir jis sv. Juozapo draugams sako:

"Bet Amerikos lietuviai kitaip gali proto pavartoti, norėdami taupumą praktikuoti šitame sąryšyje."

Jeigu p. Gudas turi minty gyviems lupiti dantis, tai atrodytu, kad jis pramoto duonos stoką. Gi jei jis pataria lupiti dantis numireliams, tai irgi ne kaip išeina. Juk šventraštėje yra pasakyta, kad ant sodo Dievo kiekvienas turės stotis tokiam paveikslui, kokiam jis gyvena ant žemės. Tai į ką gi bus panašu, jeigu prieš Dievo veidą reikės atsitoti be dantų.

NEISDRISO VISKA AISKIAI PASAKYTI.

"Darbininkas", kalbėdamas apie taupumą ve ką sako:

"Pas Amerikos lietuvius yra peiktinas paprotys labai brangius karstus užsakinėti. Tai neišmintingas meilės parodymas brangiam šeimynos nariui, atsiskyrysiams su šiuo pasauliu. Šimtai yra geresnių būdų tą padaryti. Pirmiausia darbininko šeimynai privalo rūpėti likusių šeimynos narių gerovę. Nereikia žiurėti, kad nabašniką paguldžius į puikų karstą, o kad likusi šeimyna turėtų iš ko gyventi ir iš ko vaikus auginti ir auklėti."

"Darbininkas" matomai neišdrys viską atvirai pasakyti, kad mirusiam nei jokiu bažnytinių ceremonijų nereikia, kur kunigams atiduodama šimtai dolerių, tai jis pagalios duoda suprasti sakydamas, jog "Musų tikėjimas mokina, kad iš dulkės esame ir į dulkę pavirsime. Tad tegu sau lavonai kuogreičiausia grįžta į dulkę paprasčiausiam karsteliu gulėdami, o lai giviesieks nepritrūksta išteklių padoriui pragyvenimui."

Čia aiškiai pasakyta, jog žmogus numiršti, palieki dulkę ir viskas baigta. Gi tų dulkčių užkasimui, brangu grabai ir visokios ceremonijos tai tik bereikalingas pinigų mėtymas. Kasžin ką ant to pasakys sv. Juozapo sąjungos nariai, kurie taip baisiai vėlnių įgązdinti.

KLERIKALŲ PROLENKIŠKUMAS IŠEINA AIKSTĖN.

Amerikos klerikalų laikraščiai nuolatolot prikašioja prolenkizmą dabartinei Lietuvos valdžiai ir net Sandariečiams, kurie valdžią rennia. Jie tą daro su tikslu, kad savo skaitytojų domę nukreipti nuo prieš juos iškeliamų faktų, kurie parodo jų pačių prolenkizmą. Kada Lietuvos valdžia pasirengia suvaldyti jezuitų sauvaiystę Lietuvoje, tai tulas jezuitų auklėtinis Ed. Turauskas, klerikal. organe "Ryte" rašo:

"Nei jezuitų, nei kitų vėnuolių, nei iš visos bažnyčios laisvės Lietuvos katalikai pigiai neišduos."

O kad tą "pigų neišdavimą" tinkamai suprasti, tai mums aiškiai, pasako kunigas Bučys, kuris 1922 m. sausio. 17 d. klerikalų "Laisvėje" rašo:

"Jeigu dar prisidėtų, kad armijos rezoliucija iškiltų del krikščionių demokratų ištikimybės katalikybei — tai

Lenkų ginkluotas įsikšimas į Lietuvos reikalus taptų neteisintis ne vien Lenkijoje... bet ir pačioje Lietuvoje".

Vadinasi, jeigu Lietuvos kariuomenė nestotų ginti jezuitų, klerikalai pasišaiks lenkus! Bet ant klerikalų nelaimės, Lietuvos valdžiai padarė sutartį su Rusija, kur lenkų avanturistams užkirstas kelias į Lietuvą, į kuriuos musiškieiai klerikalai su maloniomis akimis žiurėjo. Taigi ir nėra stebėtina, kad klerikalai savo prolenkiškumą norėdami uždengti mėgina jį primesti kitims.

MASS. VALSTIJOS RINKIMAI.

Lapkričio 2 d. Mass valstijoje bus rinkimas Gubernatoriaus, Senatoriaus ir kitų žymių valdininkų. Kiekvienas Amerikos pilietis privalo dalyvauti rinkimuose. Kandidatus į valdininkus stato Demokratų ir Republikonų partijos. "Sandara" kaip laikraštis talpina ir vienių ir kitų skelbimus, arba pranešimus piliečiams. Nuo savęs patariam piliečiams balsuoti už tuos, kurie geriausi. O jų gerumą patys piliečiai supraskte. Jei šių partijų kandidatai nėra tinkami, suraskite kitose partijose, bet balsuokite visi.

BIZNIO KILIMAS AMERIKOJE.

Amerkos apgarsinimų agenturų asociacija paskelbė skaitlines jog per pereinus metus Amerikos biznieriai, savo biznii išgarsinimui yra išleide \$300,000,000. Tas parodo, kad Amerikos biznieriai bei pramonininkai mato didelę naudą skelbimuose ir tas jų biznii kelia. Pas lietuvius biznieriis ir pramonininkus to nėra. Daugelis jų nekreipia domės į pasigarsinimą, tokiu būdu lietuvių bizniai silpni ir sunkiai lakosi.

AMERIKOS LIETUVIŲ APSNUDIMAS.

Veik visuose musų laikraščiuose tenka patėmyti žinių ir nusiskundimų link lietuvių apsnudimo, jų nelankymo prakalby, paskaitų, koncertų arba kitokių dailės bei kulturos parengimų.

Istiesy, pažvelgus į musų gyvenimą apie 10 metų atgal, ir dabar, matome neapsakomai didelį skirtumą. Budavo pasirodo skelbimai apie bent kokį įvykį, tuoj žmonės kalba, šturmuoja, renkasi skaitlingai. Prenumeruoja laikraščius, perkasi skaito įvairias knygas, žodžiu sakant, visur gyvumas ir jautrumas neparastas. Taipgi buvo ir didesnis draugiškumas ir sąjaušmas vienių prie kitų. Dabar to nėra. Jausmai veik pas visus atbukę, jokio jautrumo nėra. Tad kas tam kaltas?

Rimtai pažvelgus į musų gyvenimą atrandame net kelius katininkus. Pirmuoju kaltininku yra buvęs didysis karas. Jis ant tiek atbukino žmonių jausmus, kad daugelį paliko tiesiog gvyvais nabašnikais. Jo visi žiaurumai ant tiek atbukino žmonių jausmus, kad šiandieną dar negali nuo to atsipeikėti. Žiauriausių musų pranešimai apie desėtkus tukstančių žmonių žuvimą ir kitas baisenybes paveikė tiek, kad šiandieną vieno žmogaus žuvimas daugelį visai nei nesuinteresuoja.

Antra svarbį priežastis tai probicijos įvedimo. Pravedus probicijos įstatymą, kada žmonės įpratę gerti negavo, tai pradėjo namuose daryti vadinamą munšainą, kuris gyvam

žmogui besant suėda jo kuną ir atima jo jausmus. Tuos nuodus geriantis žmogus jokio jautrumo neturi. Jam nesvarbu jokis dailės ar kulturos parengimas, arba jam nerupi savo protą pralavintis knygą arba laikraštį skaitant. Kuris tuos nuodus naudoja, tokis žmogus yra tik gyvenimo šešėlis. Jis netik neremia tą, kas musų visuomenei svarbu ir naudinga, bet dar jis pakenkia, kitus pritraukdamas prie to.

Jei pasitaiko kada pavazinėti po lietuviams apgyventas kolonijas ir su jais susitikti, tai tiesiog plaukai stojasi ant galvos. Nuek į žmogaus namą, tai vieton laikraščio arba knygos ant stalo pamatysi munšaino bonką. O kiek ten piktžodžiavimų, kiek tos nešvaros namuose, tai baisu ir apsakytii. Pakalbink tokį žmogų apie knygas arba laikraščius, tai tuoj tau atsako, kad jis nesas "grinorius" ir jam jų nereikia. Bet iš jo kalbos tuoj duodasi suprasti, kad tas žmogelis nuo visako atsilikęs.

Tokiame supuvimo šiandieną gyvena netik didelė lietuvių dalis, bet jame gyvena ir kitų tautų žmonės. Pas svetimtaučius

dar buna ir baisesnių reginių negu pas lietuvius. Lietuviams reiktų dėti visas pastangas ir tuos blogus papročius naikinti iš savo tarpo. Reiktų kiekvienam daugiau domės kreipti į musų laikraščius bei knygas ir jas skaityti. Juk tik apsikaites ir apšvietęs žmogus gali tinkamiau gyventi arba tinkamai išauklėti savas šeimynas. Butinas reikalas skaitlingai lankyti prakalbas, teatrus ir kitokius parengimus. Lietuvos.

Paklausimas

Turiu apie \$3,000 pinigų ir maž daug palinkimą užsidėti avalų krautuve. Bet neturiu ganėtinai tame praktikos. Gal kuris iš tos šakos biznierių žinai per "Sandarą" man suteiktumėt patarimą. Mass. lietuvis

Nuo Redakcijos: "Sandaros" Redakcijai yra žinoma keliatas žmonių, kurie pasekmingai veda tokioje šakoje biznį. Paprapsysime ir jie duos paaiškiniimus. Tėmykite sekančiuose "Sandaros" numeriuose.

Parama ir Nauda Patiems.

Kiekvienas geras lietuvis stengiasi, kad netik sau susikurimui gerovę, bet sykiu pagelbėjimui ir savo šalies pakilimui. Mat čia yra kombinuotas dalykas: ant kiek šalis kulturoje ir pramonėje pakilusi, ant tiek tos šalies žmonės yra pakilę. Arba: ant kiek kurios šalies žmonės pakilę apšvietoje ir bizniškame gyvenime, ant tiek ir jų šalis išskyla iš visokių vargų ir gyvena klestancijų gyvenimu.

Tad ir mes lietuviai, jeigu norime patys būti nepaskutiniais už kitus ir jeigu norime, kad musų tėvynė Lietuva irgi nebūtų atsilikusi nuo pasaulio valstybių, tai privalome rimtai susidomėt netik savo ypatiskas, bet ir abelnai savo šalies reikalais.

Tulas laikas atgal, "Sandaroje" pasirodė labai puikus straipsnelis kaip pagelbėti Lietuvai. Ten buvo nurodoma, kad jai aukų ir jokių ubagavimų nereikia, tą galime atlikti biznišku būdu, kur ir Lietuvai pagelbėsimė ir sykiu patys sau didelę naudą turėsimė.

Amerikos lietuviai, kurie gyvename taupiu gyvenimu, galime Lietuvai neapsakomai daug pagelbėti savo indėliais į Lietuvos banką, kur ir sau gerą pelną turėsimė. Štai man teko susižinoti su Lietuvos Kedito Banku, kuris praneša, kad už įdėtus pinigus moka sekančius nuosimčius:

- Už įdėtus litais: Padėtus 6 mėn. 7% Padėtus 9 mėn. 9% Padėtus 12 mėn. 11% Padėtus 24 mėn. 12%.

Dvyliktas nuosimtis mokamas ir už ilgesnį laiką, nežiurint iki kol žmogus tenai laikys. Vadinasi, Amerikos lietuvis padėjas į Kredito banką daleiskime 100 dolerių, arba bus 1000 litų. jis gaus į metus laiko nuosimčių 12 dolerių arba 120 litų.

Gi jeigu kurie padēs doleriais ir doleriais norēs atsimti, tai nuosimčius gaus sekančiais:

- Padėtus 6 mėn. 5% Padėtus 9 mėn. 7 noš. Padėtus 12 mėn. 9 noš. Padėtus 24 mėn. 10 noš. Reiškia, už padėtus šimtą dolerių jis galēs gauti į metus nuosimčių \$10.

Daugelis Amerikos lietuvių su savių nešiojasi šimtinės arba jas laiko savo namuose,

kur dažnai pasitaiko sudegti arba pavogti. Jeigu daleisime visi Amerikos lietuviai, kiek mes čia jų priskaitome, daleiskime, kad ir 500,000 lietuvių, į Lietuvos Kredito Banką pasidėtų nedaugiau tik po 100 dolerių. Tokis indėlis sudarytų abelnoje sumoje 50,000,000 dolerių! Bet daugelis galēs ir po didesnes sumas įdėti. Abelnai imant, Amerikos lietuviai tokių indėlių į Lietuvos banką lengvai gali sudaryti virš 100 milijonų dolerių. Tada Lietuvos valstybė ant rankų turėtų 1,000,000,000 (vieną bilijoną) litų! Tada Lietuvai nereiktų užsienio finansierių malonės prašyti. Ji pati turėdama kokį kapitalą, nuosimčius mokėtų ne svetimiems, bet savo žmonėms ir už tuos pinigus, galėtų įrengti audinyčias, kur Lietuvos linmai ir vilnos kaipo žalia medžiaga už pusdykį nepatektų kitių šalių kapitalistams, bet būtų ant vietos apdirbta. Taipgi būtų įsteigta įvarios medžio ir kailių bei kitokios industrijos ir pramonės šakos, kur netik didelis pelnas šaliai būtų išsiunčiant apdirbta medžiaga, bet sykiu ir šimtai tukstančių Lietuvos darbininkų ant vietos namie turėtų sau ganėtinai darbo ir gražų gyvenimą. Tada nereiktų žmonėms tiek vargo nešti ir "Ameriką" ant vietos turėtų.

Čia yra labai rimtas klausimas, kaž kodel musų spauda tyli apie jį? Gal kartais kuris pasakys, kad vat. įdėsiu šimtinę ir ji žus. Tokis lietuvis, tai nevertas vadintis lietuviu. Jeigu tukstančiai Lietuvos jaunuolių, kada ėjo į mušio lauką už Lietuvos nepriklausomybės atgavimą būtų sake, kam mums eiti, juk mes žusime ir Lietuva neatsikels iš kapo, tai aišku, kad laisvės šiandieną nebutume turėję. Bet jie ėjo su pasiryžimu ir nepergalima dvasia ir tikslą atsiekė. Nėra klausimo, atsieksime ir mes, jei tik pas visus bus nepergalima dvasia. Jokių abejonių būtų negali. Dar pasulyje nebuvo to, ką tikras pasiryžimas nebutų pergalėjęs.

Ilgus amžius gyvendami vergiųjų išmokome verktį ir dejuoti delei visokių bėdų ir vargų. Pagalios atgavę laisvę, nusišluostykime ašaras nuo savo veidų ir pradėkime tinkamą gyvenimą, biznišką gyvenimą, o šviesi ateitis mus laukia.

Amerikos lietuvius.

KAZYS IR DĖDĖ

— Klausyk, dėde: pasakyk man, kodėl tavo nosis atrodo kreiva?

— Pirmą negu aš tau pasakysiu, žiūrėk, kad tu su kreivu spraudu neliktumei.

— Kamgi pyksti, dėde. Juk paklausimas nėra jokių įžeidimų.

— Kaipgi nepyksti, tai tas atsitiko dėlto, kad paklausiau tavo kvailo pasakymo...

— Nejaugi aš tau, dėde kada aiškinau, kad yra geru darbu kur į sieną ar į grindis nosį nusigrūsti?

— Kaipgi neaiškinai? — Dar mat šneka...

— Na ir pasakyk, kada aš taip sakiau?

— Tu man sakyte nesakiai, bet apie tai rašiai.

— Aš nei nerašiau apie tai.

— Kaipgi nerašiai, kad aš girdėjau "Sandaroje" skaitant, kur tavo buvo parašyta, jog kumštiniškai uždirba didelius pinigus. Aš apie tai išgirdęs labai pasilokamijau ant pinigų ir nutariau mokytis kumščiotis.

— Tai ir kumščiausiai?

— žinoma, ir dar kaip! Paklausius tavo kvailo parašymo, vos galėjau savo kune dušią sulaikyti...

— Tai pasakyk, dėde, kaip tas viskas atsitiko.

— Dalykas vaike buvo taip: Parėjau namo, išsirengiau ir pradėjau mankštintis. Šanariai atrodė gana tvirti ir mislini, kad dar turiu progą užsidirbti pinigų. Kiek pasilavinęs pamaniau, kad jau galėsiu kitam nosį sumušti ir likti turtingas. Nuėjau pas savo frontą zakristijoną ir bažnyčios sklepe salėje pasikabinęs šiaudų maišą dar pasilaviniau. Maniau, kad jau prisirengęs muštis. Iš kur nebuves atėjo pūgirtis aišius ir mane pavadino persiimti. Tuoj nusimečiau balakaną, pasidėjau akuliorius ir išėjom į jardą. Jis man pasakė, kad jeigu aš jį sumušiu, tai man duos 10 dolerių. Na ir pradėjome. Aš panaudodamas rusiškus gabumus mėginiau jam žiebtį į ausį, o jis kaip smogė man į nosį, tai tik kibirkštys akyse pasirodė ir nežinau kas su manim pasidarė. Kaip pabudau,

Mokyklas griauna, klebonijas stato

Vokiečių okupacijos metu Zarasų ap. Smalvų val., Bachmatų mokyklos namas, visai dar naujas, Zarasų klebono stonėmis tapo atgabentas į Zarasus ir iš jo pastatyta klebonija. Tokiu pat būdu pergabenta iš Degučių val. Ligajos mokyklos namas.

Zarasų apskr. taryba 1922 m. vasario mėn. 15 d. (prot. N. 1 § 14) nutarė: tuos abiejų mokyklų namus iš klebonijų paimti ir gražinti mokykloms, ir pavedė tuo reikalu rūpintis apskrities šviet. skyr. ir komisijai.

Apskr. šviet. k-ja sužinojusi, kad minėtų mokyklų namų klebonai geruju nenori atiduoti, 1922 m. Birželio mėn. 12 d. (prot. Nr. 6 § 7) nutarė gražinti mokyklų namus teismo keliu ir pavedė švietimo skyriui surinkti tuo reikalu atatinamas žinias. Šviet. skyr. vėdėjas, pildydamas apskr. tarybos ir šviet. k-jos nutarimus, raštu pareikalavo iš Zarasų ir Baltriškių parapijų klebonų suteikti žinių. Be kita ko buvo klausta, ar nėra parapijos už paimtus mokyklų namus kam nors sumokėjusios ir jeigu mokėjo, tai prašė prisiųsti kvitų nuorašus.

Baltriškių klebonas reikalavamas žinias pristatė. Pasirodė, kad už paimtą mokyklų namą niekas niekam nemokėjo. Zarasų klebonas kun. Gaidys, budamas tokios nuomonos, kad klebonija daug reikalingesnė už mokyklą, sumanė priešintis. Į šviet. skyr. raštą po kelioli-

kos pakartojimų pranešė, kad jis nepatariąs tuo klausimu užsiiminėti ir būti blogesniais už vokiečius, nes tie girdi ir tai nedraudė paimti mokyklos namą klebonai, o savieji nori gražinti mokyklai.

Pildant ap. šviet. k-jos nutarimą nuėjus įkainuoti Zarasų klebonijos namą, kun. Gaidys Komisijos vidun neįleidė. Komisija apkainavo tik stogą ir sienas ape 30.000 litų. Kadangi vistik reikėjo turėti kainą ir vidurinių sienų ir grindų su lubomis tai Komisija pavedė Apskr. Technikui išmatuoti plotą grindų, tai kun. Gaidys juo irgi vidun neįleido. Po to buvo kreiptasi šviet. M-jon, bet krikščioniškoji šviet. Ministerija patarė nepikdyti klebonų ir to klausimo nejudinti, nors principaliai sutiko, kad mokyklos namas turi būti gražintas mokyklai.

Kademams viešpataujant, žinoma ta byla buvo padėta giliai stalčiui, bet dabar jau laikas tas mokyklas atstatyti. Dabartinis apskr. viršininkas turėtų šią bylą susidomėti ir padaryti švietimui skriaudą atitaisyti.

NAUJAS IŠRADIMAS

DEKSNIO GALINGA MOSTIS Gydo. Reumatizma. Rankų Kojų. Nugaros skaudėjimą. Sultis. Rankų. Kojų tirpimą. Dusulį. Galvos skaudėjimą. Ir t. t. visokius skaudėjimus (tik ne vorus.)

Tūkstantis žmonių yra išgydyti o milijonai dar nežino apie tai.

Deksnio Galinga Mostis yra tiek verta aukso, kiek ir pati voras su lig naudos gydymo.

Kaina 75 centai \$1.50 ir \$3.00 ir 10 centu extra už persiuntimą.

Plauškite pas aptiekorius teip DEKEN'S NEW DISCOVERY OINTMENT.

Deksnis Ointment Co. 518 MAIN ST. BOX 352 HARTFORD, CONN. U. S. A.

KONCERTŲ MARŠRUTAS.

Artistės K. JOZEVSKAITĖ IR L. SIPAVIČIUTĖ

Pirmą kartą Lietuvos Operos Artistų koncertai Amerikoje. pp. Liuda Sipavičiūtė ir Kamilė Jozevskaitė jau suspėjo apvažiuoti dešimt miestų su koncertiniu lietuvišku programu. Po Naujos Anglijos miestus, kur tik gerbiamos artistės dainavo, visur buvo sutiktos su triukšmingoms ovacijoms; daugelyje vietų rengėjai manęs klausė ar negalėtų gauti artistes antru kartu. Bet kad maršrutas yra išdirbtas, suorganizuotas, tai sunku pažadėti artistes grįžti antru kartą į tas pačias vietas; jei bent bus galima tik po Kalėdų į didesnes kolonijas apsilankyti.

Dėlo publika privalo pasinaudoti pirmąja proga, kur koncertai yra vykinami, privalo iš anksto nusipirkti bilietus pas rengėjus, kad nesigalėtų po tam.

Tolimesnis koncertų maršrutas eina sekančiais: 31 d. Spalių (Oct.) 3:30 val. dieną, Millerio svetainėje, Brooklyn, N. Y.

7 d. lapkričio (Nov.) 8:00 val. vakare, Venta Hall, Waterbury, Conn.

14 d. lapkričio (Nov.) 7:30 val. vak., New Haven, Conn.

Visų kolonijų lietuviai koncertų reikalais kreipkitės sekančių adresu: A. B. Strimaitis, G. P. O. L. Box 127. New York, N. Y.

Lietuviai:

Mes raginam jus balsuoti Lapkričio 2 už SENATORIŲ WILLIAM M. BUTLER, gabų biznierių, kuris per savo energiją ir darbštumą turėjo gerą pasisekimą savo darbuose. Jo artima pažintis su Prezidentu ir kaip Pirmsėdis Tautinių Republikonų Komiteto duoda jam daug pajėgų ir įtekmų Washingtone. Ir už GUBERNATORIŲ ALVAN T. FULLER, tai yra žmogus, kuris visuomet stovi už žmones, kuris sau kelią prasiimušė į žymumą. Interesas mūsų žmonių tai išrinkimas viršui paminėtų vyrų.

Lietuvių Republikonų Komitetas:

John Adams,	J. Mikalauskas
Albn Casper	Dr. J. Mikolaitis
Dr. M. V. Casper	Dr. J. L. Pašakarnis
Attorney Wm. Howard	Dr. J. L. Seymour
V. A. Jenkins	Attorney S. Shallna
Attorney F. Kalinauskas	B Stefan
Dr. A. L. Kapochy	B. Vincunas
B. Kubilius	

Dr. M. V. Casper, Pirmsėdis
Dr. A. L. Kapochy, Sekretorius

Klauskite apie mūsų dalinį išmokėjimo planą.

POWERS & MEHEGAN

PLUMBERUOJAME, ĮVEDAME ŠILIMAS IR GESĄ
463 WEST BROADWAY ARTI DORCHESTER ST.
Tel. So, Boston 4599.

Condensed MILK

(PASALDYTAS)

PADARO
NEPAPRASTAI
SKANŲ
MYSIŲ

Kaip padaryti Salad Dressing Gerai sumaišyk sausas daiktus. Pridėk kondens. pienu ir vėl gerai išmaišyk. Po biskj dėk alyvų alejų nuolat maišant. Kai košelė tirstėja, dėk arbat. Šaukštuką acto ar lemon. sulčių. Maišyk kol aliejus susilies su košele. Atvėdink.

SALOTOMS PAGARDINIMAS
1/2 arbatinio šaukštuko druskos
1/4 arbat. šaukštuko paprikos
1/2 arbatin. šaukštuko mustardos
2 šaukštu Bordens Condens. pienu
1/2 puoduko alyvų alejau
1/4 puoduko acto

TAXI

KNAPP CAB CO.

2EMA MOKESTIS
TELEFONAS:
South 3600 Boston

Stotis: 81 Dorchester gatvė 24 valandų patarnavimas.
Automobilai del vestuvių, taipgi pasivažinėjimui valandom ir tt.

P. J. Akunevičius

LIETUVIS GRABORIUS
Suteikia geriausį paskutinį patarnavimą.
Už pilną pagrabą galima apsieit su \$80 ir augščiau už delius, o už vaikus nuo \$20 ir augščiau. Pigiai ir gražiai.
Ofiso ir gyvenimo antrašas:
820 E. 6-TH STREET, SOUTH BOSTON, MASS.
Tel. S. B. 4486.

Columbia

NAUJAUSI
REKORDAI

ŠIAME MĖNESY
ĮDAINUOTI

(Visi 10 colių po 75c.)

Naujausios dainos	Įdainavo
16044-F { KALINIO DAINA { MANO GIMTINĖ	J. Butėnas J. Butėnas
16046-F { MUZIKA-MUZIKA { DAINUOK SESUTE	O. Biežėnė ir S. Čerienė. O. Biežėnė ir S. Čerienė.
16037-F { KADA NORIU VERKIU { ANT EZERELIO	J. Butėnas J. Butėnas
16038-F { LAKSTINGALELĖ { AGUONELĖ	J. Butėnas J. Butėnas
16041-F { MES BE VILNIAUS NENURISIM { GIRTUOKLIO DAINA	J. Butėnas J. Butėnas
16040-F { O KAI AŠ PAS MOCIUTE BUVAU { EINA GARSAS NUO RUBEZIAUS.	J. Butėnas J. Butėnas
16029-F { ATNEŠA DIEDAS KUKULIŲ { OJ MOTULE MA	J. Šuildauskas J. Šuildauskas
16010-F { AŠ MERGYTĖ { NESIGRAUDINK MERGŪZELĖ	J. Butėnas J. Butėnas
16032-F { NE DEL TAVĖS AŠ MERGELE { VAI MOCIUTE MANO	Kastan. Menkeliuniūtė Kastan. Menkeliuniūtė
E-7025 { NORIU MIEGO { PLAUKĖ ZASELĖ	J. Butėnas J. Butėnas
Naujausi šokiai:	Įgrajino
12038-F { JUREIVIŲ VALCAS { SANTA CLAUS POLKA	Columbijos Orkestr. Columbijos Orkestr.
12045-F { GREETING FROM HOME { ECHO-MAZURKA (tarptautinis)	Columbijos Orkestr. Columbijos Orkestr.
16039-F { KAIMIEČIŲ VALCAS { SENELIS POLKA	Columbijos Orkestr. Columbijos Orkestr.
16049-F { KITAYANKA POLKA { GRAZUOLE POLKA	Columbijos Orkestr. Columbijos Orkestr.

Prisirengkite Kalėdas praleisti su naujausiomis ir gražiausiomis dainomis ir muzika. Išigykit čia pažymėtus rekordus ir reikalaukit mūsų katalogo, prisiųsdami 2c. štampa. Užsisakiusiems per pašta siunčiame nemažiau kaip 6 rekordus. Reikalaukite jų kol dar neišsibaigė. Su užsakymais siųskite ir pinigus sekančiu ant-rašu:

GEO. MASILIONIS

233 BROADWAY,

SO. BOSTON, MASS.

Lietuviai Amerikoje

HARTFORD, CONN.

Spalio 10 d. Sandaros 46 kp. laikė savo susirinkimą. Buvo išduotas raportas iš buvusio su New Britaino Sandariečiais pikniko, kuris buvo rugpičio mėnesio. Iš raportu pasirodė, kad piknikas žmonių buvo skaitlingai, bet pelnas mažas. Mat piknikas buvo ant upės kranto, kur atėjusi lenkė Rozi Kratkewich, 17 metų mergina nusoko į upę ir pasiskandino, tai visa pikniko dalyvavusių minia tuo įvykiu buvo sujaudinta ir ant upės kranto prasitvėję veik tris valandas. Kiek teko sužinoti, tai tos lenkės sauzūdystės prieštastimis suvilita meilė. Taipgi reikia pastebėti, kad ji buvo karštų katalikų duktė, kurie jokių laikraščių nei knygų neskaitė, buvo amžina tamsuolė. Tai ve prie ko fanatizmas privedė.

Aš nuo savęs patarčiau Lietuvaitėms merginoms daugiau domės kreipti į apšvietą. Visos privalėtų prisirašyti prie vietinės Sandaros 46 kuopos ir dirbti kultūrinę apšvietos darbą. Kur ir pačios turės didelę naudą ir pasidarys lietuvių apšvietai.

Taipgi turiu pastebėti, kad Hartfordo Sandariečiai yra labai linksmūs susilaukę į savo tarpą buvusį Sandaros Centro sekretorių p. V. M. Čekanauską. Jam prisidėjus prie mūsų kuopos ir bendrai pradėjus darbuotis, manome jog kuopa galės nuveikti didelius darbus ir nebus atsilikęs nuo kitų kuopų.

Kp. korespondentas

AMSTERDAM, N. Y.

Dargus vadovaus lietuvių sportininkų grupę.

Lietuviai tikisi šią žiemą turėti didelę kuopą lošti basket ball. Mėnesiniam susirinkime Amerikos Lietuvių Klubo, laikytame spalio 3 d., Mickey Dargus buvo vienbalsiai išrinktas perdėtiniu basket ball kuopos del ateinančio sezono. Buvo keturi kandidatai, bet kaip mitingas buvo atidarytas, trys rezignavo ir Dargus buvo vienbalsiai išrinktas. Jis yra tinkamas šiam darbu, nes buvo pagelbininkas per 1924-25 sezoną. Neseniai sugrįžo iš Panamos, kur buvo su S. V. Kariumenės Gydymo Departamentu. Jis buvo pagelbininku Sveikatos Biuro per šešis mėnesius ir tada perkeltas į Cocozal kur prižiūrėjo vaistinyčia. Kelis sykus grajinęs Canal Zonoje ir buvo išrinktas pagelbininku prižiūrėtojo Army All Star Basket Ball Kuopos iš Isthmus of Panama, kurs išgrajino viršystę Central Amerikoje. Jo patyrimai jam daug pagelbsti ir jis turėtų sudaryti gerą kuopą del Klubo. Perdėtinis Dargus tikisi sudaryti gerą kuopą iš tų vyrų, kurie grajino praeitą sezoną. Nauji vyrai bus išbandyti. Lietuviai pradės praktikuoti už kokios nedėlios ar dviejų ir tada išrinktuos, kurie sudarys tą kuopą. Charles Balckonis yra kasierius, John Lipkevičius bilietų prižiūrėtojas, William Stanulis, kuopos kapitonas per du metu buvo iš naujo išrinktas del to pačio darbu. Kuopa susideda iš lietuvių vaikinių ir praeitą metų buvo geriausia kuopa. Dargus yra jaunas vyras ir dirba kuogeriausia, kad pakelti į aukštą sportą tarp lietuvių šioje valstijoje dalyje ir tikras, jei visi nariai dirbs išvien, kad jie gerai pasirodys. Dargaus darbas yra svarbus ir lietuviams su juom iš vien dirba kiek jie tik gali.

Korespondentas.

MONTELO, MASS.

Koncertas Lietuvos artisių buvo surengtas per vietinius sandariečius rugs. 28 d. Publikos sutraukė vidutiniai ir visi buvo užganėdinti, nes lietuvių svetainė dar nebuvo turėjus tokių dainininkių iki viršminėtai dienai.

Brocktone šiaučiai dirba gerai, kai kurios dirbtuvės net ir per daug darbo, darbininkai turi dirbti viršlaikį. Anglų spaudoj išeko darbininkų kozną dieną.

Pereitą metų apleido Brocktoną Valentinas Saulėnas. Nuvažiavęs į N. J. valstiją gavo darbą prie gelžkelio, bet užtiko nelaimė — sužeidė koją. Ligonbuty buvant, įsivystė džiova. Brolis parsivežė į Brocktoną atgal, bet neilgai gyveno, pasimirė spalio 1 dieną, budamas 36 metų amžiaus. Paliko du brolius Montello. Pašarvojo vietinis graborius Juozas Motėjunas.

Vietinis

RACINE, WIS.

Iš lietuvių veikimo.

Spalio 9 d. vakare, Lietuvių Brolių ir Seserų Dr-tė buvo suruošus šokių vakarą. Lietuvių svetainėj. Nariams dalino žiedus. Tarpe kitų gavo darbšti tautietė p. Aleksandra Žičkienė.

Spalio 10 d. toj pačioj svetainėj prasidėjo šv. Kazimiero Parapijos naudai bazaras. Tą pačią dieną įvyko komunistų koncertas, Turner Hall, dainavo Waukegano Lietuvių Liuosybės Choras. Publikos likosi pažemintas, mat dainavo lietuviškas dainas, gerai kam patai kuja tautos priešams gi iš Milwaukės žydų choras su o-vacijomis sutiktas. Mat, dainavo žydiškas ir rusiškas dainas. Butų už ką nieko nesakyčia, bet už bakarodinarimą kelti aukštyn, o savuosius žeminti — liudna atrodė. Geistina, kad apie pavasarį Liuosybės Choras atsilankytų TMD. ar Sandaros kuopos suruoštam vakarėly, butų priimtas draugiškai ir atiduota dainoriams tinkama pagarba.

M. Kasparaitis

PITTSBURGH, PA.

Lietuvių Tautišku Kapinių Kelias ir Namas jau Gatavas.

Lietuvių Tautišku Kapinių kelias ir namas jau gatavas, tiktai truksta dar pinigų apmokēt kontraktoriui G. Porčevskiui, kuris viską padirbo.

ALT. Sandaros Kuopų Sąrišys rengia Maskaradų Balių, lapkričio 11 d. Armistice Day naudai Tautišku Kapų. Todel vietas ir apielinkės lietuviams tu rėtų parent Sandariečių taip naudingą darbą ir atsilankyti koskaltlingiausiai į minėtą balių, kad but galima atmokēt visas skolas.

Balius bus L.M.D. svetainėj. Sandaros kuopų Sąrišys turėjo savo posėdį spalio 14 d. Nutarė surengt koncertus Lietuvos Artistėms, S. S. šv. Jurgio Parapijos svetainėj, Soho daly. L.M.D. Svetainė ir McKees Rocks, Pa, taip, kad galėtų visi Pittsburgo ir apielinkės lietuviams išgirst tas taip pagarsėjusias dainininkes.

Taip pat perrinkta Sąryšio valdyba: pirm. išrinkta P. Marmokas, pagel. A. Gilienė, sek. J. Virbickas, P. Pikšris, kasos globėjai; J. Kuizinas ir M. Balionis.

Sekantis posėdis bus lapkričio 18 d. J. Virbickas.

NORWOOD, MASS.

Titusas Skaisgiris likos automobiliaus užmuštas

Spalio 10 d. Ant. Pratašius, del savo reikalų nuvažiovo pas T. Skaisgirį į namus. Kiek pabuvęs rengėsi, grįžti atgal kadangi T. Skaisgirys rengėsi eiti į tulos kuopos mitingą, į Liet. svetainę, tai Ant. Pratašius, kuris gyvena šale Lietuv. svetainės, paėmė Skaisgirius ir 9 metų jų mergaitę nuvežti iki svetainės. Kiek pavaziavus, prisivijo juos kitas automobilis ("taxi") ir norėjo pralenkti, bet A. Pratašius savo mašiną ir greičiau paleido, bet "taxi" vistiek pralenkė A. P. ir užbėgus A. P. mašinai priekyn, staiga apstojo, greitai važiavęs tokiu būdu A. Pratašius mašiną įsibėgusią nenorėjo užgauti užpakalin "taksies", tai staiga sukletėjo šonan (ir gal staiga stabdė). Šiuo sykiu mašina apsisuko atgal (mat buvo biskį ir palyta slydu) ir virto ant

sono. Iš parvirtusios mašinos po biskį užgauti Skaisgirių 9 m. mergaitę ir Pratašius, 10 metų, sunus, o Skaisgiriene skaudžiai užgauta į petį. O Skaisgiris ir keliamas nesikėlė, nes sprandas nulaužtas ir gavo didelę žaizda. Tuoj pridėjo pagelba ir nuvežė abu Skaisgirius į vietos ligonbutį. Gydotojams apžiūrėjęs, kad T. Skaisgiriio gyvybė pavojų, tai tuoj išsiuntė į Bostono ligonbutį ir ten rodos ant rytojaus buvo padaryta operacija, bet negelbėjo. Spalio 13 d. apie 3 val. po pietų numirė. Gal ir del to greitai mirė, kad iš žaizdos, kurią galvoje turėjo daug kraujų nubėgo. Velionis buvo parvežtas namo Spalio 14 d., 9.30 val. vakare. Velionio netikėta mirtis sujudino visą vietos visuomenę. Žmonų skaitlingai lankėsi pagraban (į šermentis). Daugybė kvietų (kurios buvo didžiojumo pirktos per poniją Vasiliauskienę iš Boston) nuopavienių ir nuo draugijų bei

kuopų buvo prinešta. Laidotuvės spalio 17 d. (sekmadienio ryte), lydėjo virš 50 automobilių. Taipgi Finų Benas liudėsisio maršą grojo. Kadangi Velionis buvo laisvų pažiurų žmogus, tai buvo ir palaidotas be religišku ceremonijų. Velionis buvo žymus vietos veikėjas ir teisingas žmogus. Jis buvo šios šalies pilietis, pusėtinai prasilavinęs anglų kalbos. Buvo 43 metų amžiaus, paeina iš Lietuvos, šakių apsk. Griškabudžio val. Mureikų kaimo.

Jonas Pėža.

NEW HAVEN, CONN.

Spalio 17, New Havene įvyko ALTS. 2-ro apskričio susi-važiavimas, kurį atidarė pirm. Jonas Mikalauskas su trumpa įžangine prakaibėle, apibrėždamas svarbesnius reikalus mūsų organizacijos, taip pat gimtinio krašto Lietuvos, ypatingai Vilniaus. Apibudinimas matomai labai paveikė į susivažiavusius delegatus, nes vėliaus susivažiavusieji savo tarimais prirodė, kad pas juos ta pati mintis viešaptavo, ką gerb. pirmininkas pareiškė. (Detališkiau apyskaitos ir tarimai tilps protokole). Pažymėsiu tik, kad šis susivažiavimas buvo toks entuziastiškas, kokį retai gali pamatyti. Waterburio, Naugatucko, New Britain'o kuopos skaitlingos buvo atstovais, neskaitant jau vietinių New Haveno. Nutarta, kad iki spalio 1 dienos, 1926 m. turi but sukelta bendrai kuopų su apskričio pagelba \$500, kurie turi but pasiųsti į Centrą iki virš pažymėtai dienai. Paskirta \$25.00 Vilniaus našlaičiams, bet delegatams kai kuriems atrodė per mažą, tai pasiūlyta parinkti aukų nuo delegatų, kurie da kitą \$25 suaukavo ir padarė \$50! Nutarta pasiųst pasveikinimo telegramą Dr. Šliupui, tą atliks apskričio valdyba.

Iš delegatų kalbų buvo galima suprasti, kad jie seka energingą 1-mo apskričio darbą. Mass. valstijos, kurie vietoj rodyt pailsimo ženklus, kaip tik priešingai dar su didesne energija ir pasekmės darbuojasi organizacijos naudai. Taip pat nepraleista nepastebėjus ir mūsų naujo Centro pirmininko gerb. A. B. Strimaičio darbuotė, kuri pradeda sandariečius užinteresuoti naudai mūsų organizacijos.

Delegatai kalbėdamį nurodė, kad mūsų naudingi tarimai ir pavyzdgingi darbai gal sujudins ir kitas valstijas ir kuopas koncentruotoms spēkoms staugai padirbēt ir pastatyt sandara pavyzdgingiausia organizacija. Škaityta gautas pasveikinimas nuo 1-mo apskričio per Matą Biekšą priimtas trukšmingai.

Perrinkta nauja valdyba sekantiems metams. Nusiskundžiant gerbiams J. Mikalauskui pirmininkui ir K. A. Makarevičiui, išdininkui, kad jų sąlygos nėra patogios išpildymui pareigų, kokias reikia atlikt bunannt valdyboje, su apgaila reikėjo juos paliuosuoti. Perrinkus valdybą paliko toks sąstatas: Pirmininkas p. M. J. Vokietaitis, New Haven; vice pirm. P. J. Trečiokas, Waterbury; rašt. p. A. Orantas, Waterbury; išdininkas P. Krugelis, Waterbury. Organizatorius p. Vitukinas, taip pat prašė paliuosuoti, išrinktas naujas p. Vilkas, iš Naugatuck, Sekantis susivažiavimas bus New Britain, Conn. uždarat susivažiavimo dienotvarkę pirmininkas pakvietė pagerbt mirusius Lietuvos darbuotojus atsistojimu, kas ir padaryta. Susirinkimas užbaigta.

V. A.

P. S. Sklandžiai svarstant Sandaros reikalus, vienok tamsus šėšėlis dengė delegatų jausmus, tai tragiška mirtis a. a. Pruselaicių, trijų ypatų šeimynos, apsinuodijusios gazu savo

apartmente, Brooklyne, apie ką apsakė atvažioję waterburiečiai. Taip pat vietinio Sandariečio V. Kripaičio nelaimė, kuro vienatinė 10 metų dukrytė, Mariutė, iš vakaro nešdama verdancio vandens puodelį paslydus koją apsišutino skaudžiai ir pavojingai. Iš tos priežasties tėvas negalėjo dalyvaut ir apskričio susivažiavime.

V. A.

WATERBURY, CONN.

Subatoje, spalio 30 d. Sandaros 2-ras Apskritys rengia puikų balių, Venta Salėje, 103 Green st. Waterbury, Conn. Bus puiki orkestra, skanių valgių ir gėrimų. Daugybė jaunimo suvažiuos iš visos Conn. valstijos. Sokikas.

BAŽNYČIOS KLAUSIME.

Kiekvienas susipratęs ir nesufanatikėjęs žmogus nereikalau ardyti žmogaus jausmų. Tikyba yra žmogaus jausmas. Taigi pirmieviški žmonės dar nesako, kad reikia panaikinti kunigus ir bažnyčią, bet jie reikalauja, kad bažnyčia su kunigais neštų morali tautai naudą. Lietuvos kunigai dagirdė, kad Meksikos valdžia Romos kunigus gena iš savo šalies, paskelbė baisiausius šmeižtus, gaudus, įsakė žmonėms melstis, kad ir Lietuvoje tas neutiktu. Bet žmonės į tą visą riksmą labai šaltai žiuri, ir dauguma net tikinčiųjų Meksikos valdžios pasielgimui pritaria. Negalima sakyti, kad Lietuvoje žmonės nebereikalauja kunigų ir bažnyčios. Jie reikalauja savo tautos kunigų, kad jie veiktų netik sielos reikaluose, bet kad ir patys būtų atsidaavę visa savo siela tėvynės darbiui. Taigi paskutiniu laiku labai plačiai kalbama ir pageidaujama tautiškos bažnyčios. Romos valdžia priisgėrusi Judos gobšumo dvasios, išauklėjo kunigus gobšius, kurie net patį Dievą už auksą pardavnėja. Visa Roma nuo amžių prisigėrusi godumui, kuris net yra be jokių rubežių. Juk ir mūsų tautos tėveliai į kunigus leidžia savo sūnų, kad taptų turtingais. Tie kunigai, kurie nėra gobšai, tai jie kunigijos tarpe yra neapkenčiami. Be to, dar Roma ištiesė savo juodą godumo tinklą po visa pasaulį ir prisigrobė milijardus turto. Mes labai pasipiktintume, kad lenkų valdžia Lietuvoje rinktų aukas ir paskiautomis aukomis pirktų ginklus, kad pasilaikius pagrobtaįj nuo mūsų Vlnių. Tas pats darosi ir su Romos kunigais. Jie Lietuvos turtus krauna Vatikanui aukso kalnus, parapijų statytos bažnyčios ir vidaus turtas nėra parapijos nei tautos, o Vatikano. Tą žinoma nei viena susipratusi tauta nepakės. Jau žmonės žino, koks yra didelis skirtumas tarp popiežiaus ir Kristaus, ir mielai noru jo netekę neraudos. Jeigu kunigai yra Vatikano piliečiai, tai valdžia juos turi taip laikyti, kaip svetimtąučius.

Šventraštis skelbia: "Dievas galima garbinti ant cinbolų, ant gitarų, žodžiu ir misle". O Romos kunigai nusistatę, kad Dievas galima garbinti tik lotynų kalba. Mat lotynų kalbos mažai kas tesimokina, kaimiečiams ir taip paprastiems žmoneliams jį visiškai nėra žinoma. Pertat kunigai didesnį įspudį į žmones padaro. Nesusipratėliai maldininkai laiko lotynų kalbą už Dievo kalbą. Kaip ir tie lenkai, kad Kristus kalbėdavęs lenkiškai. Taigi dabar Lietuvoje jau atsidadė plati dirva tautiškiems amerikiečiams kunigams, nes žmonės trokšta išgirsti iš kunigų burnos apie artimo meilę ir apšvietą. P. Kriukelis.

Teikite Savo Vaikams Tinkama Priežiura

Tėvai nepamato kada jų vaikai nedavalgė ir neda- penėti, iki jau pervėlu. Šiandien daug vaikų tokioj padėtyj vien todėl, kad tėvai neduoda atsakančio maisto. Pasverkite savo kudiškį reguliariškai ir jei jis neauga, tuoj atitaisykite dalykus. Doktorai, banydymus, rado kad kondensuotas pienas svarbus maistas budavojimui sveikatos mokyklos vaikų.

Standard ar Challenge Condensed Piena galite vartoti įvairiai. Pavyzdžiui, košelese, sosoose, pudinguose, keiksuose, kepsniuose ir tt. Vaikams duokite su koku ar šokoladu, arba užtepkite ant duonos ir keiksu. Jei jie mėgsta kokį valgi, pagardinkite jį su Standard ar Challenge Condensed Pienu. Vartokite rytais kavoje pusryčiuojant. Ant ledų visados laikyk blešinukę. Pienas nepages ir visados tinkamas vartoti.

DYKAI

Gamintojai šių rušių kondensuoto pieno sykiu duoda brangias dovanas už leibelius. Kiekvienas leibelis vertas dovanos. Pavyzdžiui, matote žirkles ant paveiklo už 50 leibelų. Ši dovana jums nekainuoja nei cento. Tik taupykite leibelius. Nuneskite į arčiausia dovanų krautuve sulg adresu žemiau ir išminkykite ant dovanų.

DEL BRANGIŲ DOVANŲ TAUPYKIT LEIBELIUS

Mūsų Dovanų Krautuves Bostone: 89 Friend St. arti Haymarket Sq.

KITOS DOVANŲ KRAUTUVES

FALL RIVER, MASS. 14 - 3rd St. arti Bedford St.

BRIDGEPORT, CONN. 105 Congress Street arti Main Street

PROVIDENCE, R. I. 49 Aborn Street

Ivairios žinios.

TRUPINELIAI IS ZVEJOJIMO IR MEDZIOJIMO ISTATYMU.

Apsigvenęs ateivis pavelnintas medžioti trisdešimt septyniose valstybėse. Gali žvejoti visose apart vienos — Utah, vienuolika valstybių jiems neduoda medžiojimo leidimų. Vienuolika valstybių leidimo mokestys yra vienodos piliečiams ir nepiliečiams, bet dvidešimt šešiose valstybėse ateiviams mokestis augštesnė. Dviejos valstybės kučios duoda ateiviams medžiojimo leidimus duoda tik tokiems ateiviams, kurie yra nekilnojamo turto savininkai. Massachusetts valstybėje ateivis turi turėti žemės iki \$500 vertės ir New Jersey iki \$2,000. Colorado, Idaho, Iowa, Missouri, New Hampshire, Rhode Island, So. Dakota ir Washington valstybių moterys gali žvejoti be leidimų. Kitų valstybių moterys privalo turėti leidimus.

Massachusetts valstybės atciviai gali žvejoti, bet ne del visokių žuvių. Vien tik piliečiai gali žvejoti del jurių vežių. Maryland, Pennsylvania ir Tennessee žvejojimo ir medžiojimo leidimų savininkai turi nešioti leidimo ženklelį užsektą ant užpakalio viršutinių drabužių. Indianio kareiviai ir jurininkai, tarnystėj ar paluosuoti, gali žvejoti ir medžioti be leidimo. New Hampshire tik žmonės suvirš 70 metų amžiaus turi tą privilegiją. Nebraska duoda ateiviams leidimus, bet draudžia ginklų turėjimą ir nešiojimą — tokiu budu gal toj

vastybėje jie gali medžioti tik su šaujamaiss lankais ir vilyčioms. West Virginijoje ir Pennsylvaniai ateivis negali turėti šunies.

RUONIAI KANDA, KAIP SUNYS, SAKO IKASTAS SOUT-BOSTONIETIS.

John Jacobson iš So. Bostono sako, miegančiam ruoniui galima pasitikėti tiek, kiek šuniui. Pereitą savaitę Jacobson turėjo prietiki su ruoniais, ir daugiau niekad nemano liestų "jurinių šunų", nepaisant ar jie bus miegant, ar pabudę.

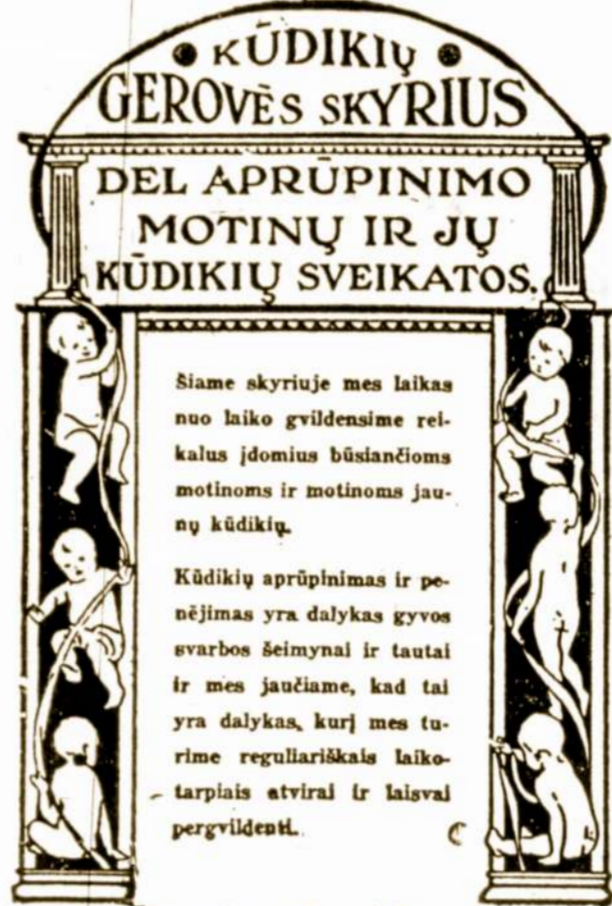
Bevaikščiojan jūros pakraščiais Salisbury, prie Merrimack upės, jis pamatė didelį burį miegančių ruonių, ir vieną mažytį jų vaiką, kurį pasiryžo pagauti, užsiauginti, išmokinti ir gauti gerus pinigus. Bet pradėjus jį gaudyti, ruoniai tuojau pabudo ir puolė Jacobsoną; vienas, pats didysis, skaudžiai įkando į kairę koją, kad reikėjo greitos pagalbos. Buvo pašaukta net policija. Aprišus kojos žaizdą, Jacobson pareiškė: "nuo šio laiko miegančius ruonius aš lyginu su miegančiais šunimis, kuriuos geriausia yra visai nekludyti.

Salisbury gyventojai skaito šį įvykį kaipo lekciją ir persergėjimą nuo panašių atsitikimų.

UGNIAKALNIUOSE KEPTA DUONA.

Islandija visi pažįstame kaip vulkanų (ugniakalnių) kraštą. Bet daugybės po žemės tryškiančių karštųjų šaltinių saloje yra apie 20 ugniakalnių, kurių dalis betgi užgesus. Betgi žemės vidus dar yra įkaitęs ir įvyksta dažnų permainų. Kai kuriose vietose žemė taip

karšta, kad negalima vaikščioti. Tas Islandijos savybes išnaudoja islandų šeimininkės. Nėgana to kad jos daug naudos turi iš karštųjų šaltinių, jos dar ugnikalnių apylinkėse kepa duoną. Tuo tikslu tešla įdedama į tam tikrą indą kurį užkasa žemėn. Kiek laiko palaikius užkasta indą išima ir jau su iškepusia duona.

Straipsnis 42

Apstus miegas apdraudžia sveikatą jūsų kūdikio.

Reguliariški laikotarpiai nęjudomo miego butinai reikalingi augančiam kūdikiui. Be gąnėtino pasilsio gero penėjimo ir priežiūros vaisiai dingsta. Kūdikiui patogiausia miegoti vienam. Kambarį reikia gerai išvėdinti. Matrasas turi buti lygus ir iš bovelnos, plaukų arba viloko. Paduškos nereikia, bet jei norima, tai galima patiesti švartį, sulenktą skarelę po galva. Miego iššaukimui kambarį reikia pritamsinti. Reikia vengti kūdikio supimą ir kitus naraminimo budus. Atmink, kad miegojimas yra įgimtas paprotis ir turi ateiti gamtiškai. Vengk visų gyduolių del miegojimo, nes jos visos labai pa-

vojingos rankose neprityrusio asmens.

Tinkamas maistas ir penėjimas daug turi su miegu. Nėdėpenėtas kūdikis bus alkio išbudinamas. Perpenėtas bus neramus nuo suirimo viduriuose. Sveikų kūdikių niekad nereikia budinti, kaip tiktai del penėjimo. Vienok del permainymo sušlapintų drapanų ta taisyklę galima perzengti. Kūdikiai tuoj pramoksta prabusti penėjimo laikui, ir nėra stebėtina, kad kūdikis po trijų mėnesių įpranta miegoti ištaisai visą naktį, prabudamas tik del penėjimo pavakary. Šitame amžy kūdikis turi pramigti bent du sykiu po dvi valandis per dieną, ryte ir po pietų. Kūdikiui augant, vienonustelėjimo užtenka, bet patartina popietinį užmigimą tęsti iki penkto ar šešto meto.

Jeį po to, kaip padarei visus pasisaugojimus, kūdikis vis nerimauja, pasitark su gydytoju, nes gali buti yra kokia besivystanti liga, kuri neduoda ramiai ilsėtis.

Sena problema motinoms. Nėdėpenėjimas yra didžiausias priešas brestančiai mergi-

VELTUI! VELITUI!
Pareikalaukite veltui duodamos pavyzdinės bonketės BAMBINO. Mes norime, kad jus išbandytumet jį!
F. AD. RICHTER & CO.
Berry & So. 5th Sts.
Brooklyn, N. Y.

Geriausias Kūdikiams

Kuomet kūdikis verkia ir skausmo kankinamas spardosi savo mažiomis kojomis—pamėginkite

Nuo užkietėjimo vidurių, dieglio ir mėšlungio viduriuose ir skilvyje negali buti nieko geresnio ir pagelbingesnio.

35c. vaistinėse.

Naudok
Ruffles
nuo pleiskanų

Trynimas Pagelbsti

Trynk tą pačią vietą kur skauda!

Trynk, trynk, trynk iki oda įkais ir pasidarys raudona ir pajusite tą malonę šilumą to seno patikėtino šeimyninio linimento:

PAIN-EXPELLER

Registr. J. V. Pat. Biure

Jis buvo ir yra naudojamas palengvinimui reumatiškų skausmų; sunaikinimui apsiireiškusių peršalimų ir naraminimui ir sustiprinimui pailsusių, skaudamų muskulų.

35c.—vaistinėse—70c.

F. AD. RICHTER & CO.
Berry & So. 5th Sts.
Brooklyn, N. Y.

Lietuviška Aptieka

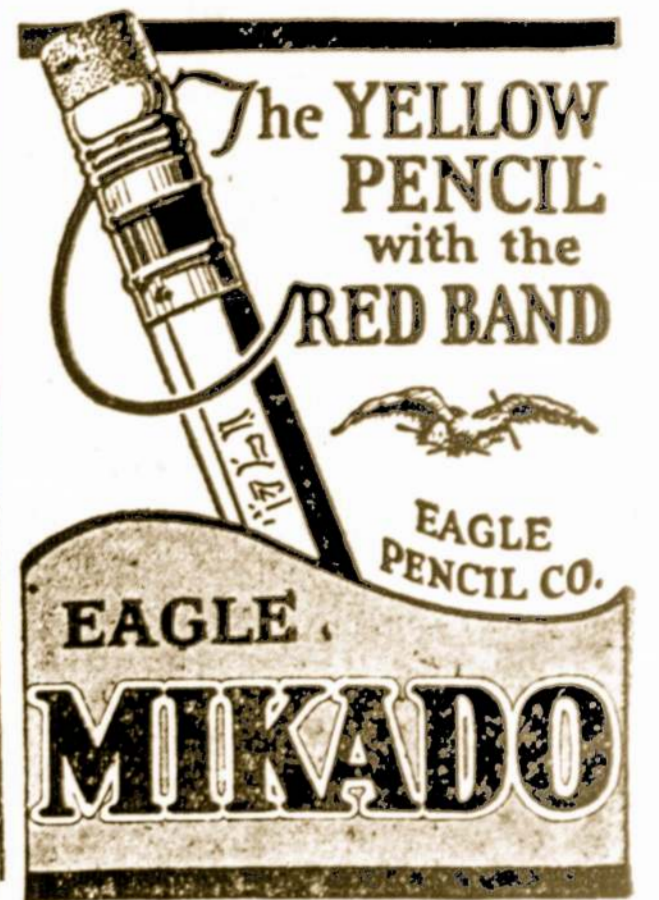
Jeigu norite teisingų vaistų ir nužemintom kainom, tai visada eikite ant 100 Salem St., kur rasite visokių Amerikos vaistų ir Europiškų ir visokių lietuviškų šaknų. Mes laikome užtikrintas gyduo les nuo visokių ligų, kaip tai: nuo galvos skaudėjimo, nuo užsenė jusio reumatizmo, nuo nusilpnėjimo strėnų, kraujo valimui, nuo uždegimo plaučių, nuo kosulio ir visokių kitų ligų. Taipgi turime nuo visokių slaptingų ligų ir geriausius patarimus suteikiame, nuo patrukimo del vyrų ir moterų. Atsiminkite, jeigu pirksite pas mus, sučėdysite pinigų ir sveikatą. Ateikite visada pas mus, o mes jums patarnausime kuogeriausiai. Pašaukiame geriausius daktarus per telefoną visai dykai.

D. CABITT

100 SALEM STREET, BOSTON, MASS.

Choro Repertuaras

Mėnesinis Muzikos Leidinyas
Metams — \$2.00
Ta pačia kaina siunčiam ir Lietuvon.
ANTANAS BACIULIS
421 EAST SIXTH STREET
SO. BOSTON, MASS.

Išgaminuojam akis ir pritaikom akinius.

H. S. Stone O.D.

Akiu Specialistas
399a BROADWAY,
So. Boston, Mass.

Telefonas: So. Boston 4768

DR. BALABAN

GYDYTOJAS IS RUSIJOS
Chirurgas ir prie gimdymo.
351 DORCHESTER STREET
So. Boston, arti Andrew Sq.

NADAS RASTENIS

ADVOKATAS
700 West Lombard Street
BALTIMORE, MD.
Telefonai:
Ofiso: Calvelrt 5896
Buto: Gilmor 0361

Tel. So. Boston 0502

Paul J. Jakmauh, M. D.

(Jakimavičius)
509 EAST BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.

Telefonas S. B. 28-05-R

Lietuvis Optometristas

Išgaminuojau akis, priskiriu akinius ir kreivas akis atitaisau, tinkamu laiku.
J. L. PAŠAKARNIS, O. D.
477 BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.

Namų telefonas Univ: 1463-J.

A. O. SALNA (SHALLNA)

LIETUVIS ADVOKATAS
Baigęs du Universitetu, Cornell University su A. B., G. Washington Univ. su LL. B., "Darbininko" Name, (2-ros lubos)
266 W. BROADWAY,
So. Boston. Tel. So. Boston 3520

Lietuvys Advokatas

Veda visokias provas, kaip tai: civiliskas ir kriminaliskas; padaro visokius dokumentus prie pirkimo ir pardavimo.
PRANAS J. KALINAUSKAS
381 BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.
Ofiso ir gyvenimo vietos
Telefonas S. B. 0441

P A S I I M K I T E

C A M E L

I vieną rūšį—Camel—įdedame daugiausia gerumo

DIDŽIAUSI tabako organizacija pasauly gamina tik vieną cigaretę—Camel. I šią vieną rūšį sueina visas noras patenkinti, visas pasaulio didžiausios tabako ekspertų organizacijos išsilavinimas patarnauti.

Nuo dienos kada Camel pasirodė ant rinkos, jis susilaukė rūkytojų malonės. Kas metą nauji milijonai apšaukė jį vienu ir vienatiniu rūkyumu.

Tiktai didžiausio gerumo cigaretas gali pasidaryti ir pasilaikyti tiek milijonų draugų. Tiktai cigaretas iš parinkčiausių auginamų

R. J. REYNOLDS TOBACCO COMPANY. WINSTON-SALEM, N. C.

tabakų įstengtų užpelnyti vadovybę pasauly cigaretų pirklyboje.

Camel tabakai yra puikiausi—ir jie taip rupestingai sumaišyti, kad jie niekad ne-nuvargina skonio. Camels niekad nepalieka cigaretinio atsidavimo.

Mes tikime kad pas Camels rasite džiaugsmo susijaudinimą kokį tik pasaulio puikiausi ir geriausi gali duoti. Mes kviečiame jus palyginti Camels su bile gaminamu cigaretetu, bile kainos.

Pasimkite Camel!

Vietos žinios.

AR ŽINOTE, KAS BUS SUBATOS VAKARĖ?

Ateinančios subatos vakare, Lietuvių salėje E ir Silver st., So. Eastone bus neapsakomai puikus teatras "Kalvio Dukte". Šį puikų veikalą parašė Zolpas. Jis atvaizduoja didžiojo karo baisenybes Lietuvoje, kaip ten šeiminkavo vokiečiai ir kokį vargą žmonės prisėjo vargti. Kuris mato šį veikalą perstatant tai ir juoko ir verkimo turi. Tad ateikite ir pamatykite jį, o turėsite geriausių įspūdžių. Veikalo persatyme dalyvauja gabiausi vietos artistai, kurie deda visas pastangas prie jo prisirengimo ir visą dieną jokie abejonės, kad veikalas bus tinkamai perstatytas. **Tai gi vietos ir apilinkės lietuviai nepraleiskite** šios progos, nes labai retai kada turime progą tokius puikius veikalus pamatyti. Nepamirškite, subatoje, spalio 30 d. 7 val. vakare. Perstatymą rengia Bostono Sadanričiai.

MERGOŠ APVOGĖ JUOŽA SUKI

Juozas Sukys, Real Estate agentas susisodino į automobilį dvi mergas ir jas sako vežti į Revere Beach. Merginos buvo viena Emma F. Cooper, 17 metų, kita Doris F. King 18 metų, abi iš Cambridge. Sukys policijai sako, kad jis tas merginas susitikas ant tilto tarpe Bostono ir Cambridge ir jų prasomas sutikęs jas atvežti į Bostoną. Bevažiuojant jos paprašiusios, kad jis jas nuvežtų į Revere Beach, ką jis ir padaręs. Merginos atsisėdo palei jį karo priekyje ir linksmi važiuo. Bevažiuojant kas tokio sukliuvo jo karui ir jis išlipė apžiūrėti. Išlipęs apžiūrėti, kad neturi \$175 kuriuos turėjo kišeniuje. Viena mergina policijai sako, kad sukio pinigai iškrito ant automobilio sėdynės ir jos juos paėmė, bet nevogė.

"UŽMUŠTAS" APIPLĖŠĖ ŽMOGŲ

Tulas McCarthy automobilį vežė iš Bostono į E. Walpole. Bevažiudamas pamatė netvarkoje stovintį automobilį ir ant kelio gulintį išsitiesusį žmogų. Jie nieko blogo nemanydamas, sulaukė savo automobilį ir išlipęs nuėjo apžiūrėti gulintį "nelaimingąjį", ar nebus galima jam suteikti kokį pagalbą. Kada jis priejo prie gulinio žmogaus ir pradėjo jį apžiūrėti, tuoj išsoko iš

krumų du vyrai ir iš užpakalio nutvėrė McCarthy už rankų. Tada atsikėlė "užmuštasis" ir McCarthy visi trys apiplėšė. Atimdami nuo jo \$1,630 pinigais, auksinį laikrodėlį ir žiedą \$150 vertės. Apiplėšę susėdo į automobilių ir nudumė.

"DARBININKAS" BJAURIAI SMEIZIA BIZNIERIUS

"Darbininko" redaktoriai matomai sutrenpę katalikystės principus net bjauriausiu būdu pradėjo smeikti vietos biznierių.

Kada vietos Real Estate bizneriai: p. A. Ivas ir p. E. Kontrimas naujojo "Sandarai" po \$50, tai "Darbininkas" sušunka: "Štai tau ir biznierių. Daro biznį iš Lietuvos, o rennia pro-lenkišką 'gazietą'"

Kad Sandariečiai nėra lenkai, tai ta žino ir kiekvienas fatalikas, kuriem "Darbininko" redaktoriai pradėjo tokias begėdiškas melagystes skelbti. Tokį "Darbininko" pasakymą taip suprasti negalima, kaip tikslu pakakti p. Ivo ir p. Kontrimo būnui. Daleiškim, jeigu tie biznierių teismo keliai pareikalautų priedymo, ar "Darbininko" redaktoriai arba šv. Juozapo sąjunga galėtų irodyti, kad Sandariečiai lenkai, už kurių parėmima "Darbininkas" taip begėdiškai tuos žmones apšmeizė, diskredituodamas jų biznį. Nejaugi šv. Juozapo sąjunga taip žemai nu-puolė jeigu savo organo redaktoriais leidžia taip begėdiškai kandžioti vietos biznierių, kurie berods ir tą patį "Darbininką" paremia savo skelbimais.

KAD SANDARIEČIAI NĖRA LENKAI, TAI TA ŽINO IR KIEKVIENAS FATALIKAS, KURIEM "DARBININKO" REDAKTORIAI PRADĖJO TOKIAS BEGĖDIŠKAS MELAGYSTES SKELBTI.

Kada vietos Real Estate bizneriai: p. A. Ivas ir p. E. Kontrimas naujojo "Sandarai" po \$50, tai "Darbininkas" sušunka: "Štai tau ir biznierių. Daro biznį iš Lietuvos, o rennia pro-lenkišką 'gazietą'"

Kad Sandariečiai nėra lenkai, tai ta žino ir kiekvienas fatalikas, kuriem "Darbininko" redaktoriai pradėjo tokias begėdiškas melagystes skelbti. Tokį "Darbininko" pasakymą taip suprasti negalima, kaip tikslu pakakti p. Ivo ir p. Kontrimo būnui. Daleiškim, jeigu tie biznierių teismo keliai pareikalautų priedymo, ar "Darbininko" redaktoriai arba šv. Juozapo sąjunga galėtų irodyti, kad Sandariečiai lenkai, už kurių parėmima "Darbininkas" taip begėdiškai tuos žmones apšmeizė, diskredituodamas jų biznį. Nejaugi šv. Juozapo sąjunga taip žemai nu-puolė jeigu savo organo redaktoriais leidžia taip begėdiškai kandžioti vietos biznierių, kurie berods ir tą patį "Darbininką" paremia savo skelbimais.

PERDAUG KALINIŲ.

Mass. valstijos kalėjime Charelstown randasi 884 kaliniai. Taj yra daugiausia kalinių negu kada yra buvę Mass. valstijos istorijoje.

Kalėjime vietos jiems jau neužtenka. Daugelis laikoma net mokyklos kambariuose. Kada mokyklų kambariai bus pripildyti, tai varys po du į vieną celių. Valstija rengiasi statyti naujus kalėjimo rumus.

Prieš prohibicijos įvedimą politikieriai sakė, kad prohibicija įvedus kalėjimai pratuštės, gi dabar pasirodo, kad net kalėjimuose vietos pritruko.

SVARBIOS PRAKALBOS W. LYNNE.

Ateinančioje nedėlioje, spalio 31 d. 2 val. po pietų lietuvių salėje, 25 Camden st. W. Lynn, Mass. šv. Kazimiero draugija rengia nepaprastai svarbias prakalbas. Kalbės K. J. Paulauskas, iš Bostono

vių salėje, 25 Camden st. W. Lynn, Mass. šv. Kazimiero draugija rengia nepaprastai svarbias prakalbas. Kalbės K. J. Paulauskas, iš Bostono

UŽ KĄ BALSUOSI LAPKRIČIO 2 DIENĄ?

Lietuvi, pilieti, ar jau esi pasirengęs balsavimui? Jei ne, tai rengkis. Sulaukęs tą dieną duok savo balsą už Demokratų Partijos kandidatę; į gubernatorių už Gaston, senatorius Walsh ir kitus demokratų. Demokratai rengiasi laimėti prašalinti prohibicijos įstatymą, kuriam veikiant įvairūs butlegerai sau milijonus kraunasi nuodindami žmones. Taipgi Demokratai nori pakeisti imigracijos įstatymą, kur čion gyvenantiems ateiviams būtų leistina atsimti savo gimines. Turi ir daugiau svarbių pataisų, kurios yra svarbios ir visų remtinos. Tad duok savo balsą už Gaston, Walsh ir kitus. Nepamiršk, jog Demokratų laimėjimas tai tavo laimėjimas.

Piliėtis.

SO. BOSTON Halloween Party

Nedėlioje 31 d., Spalio-Oct., 1926, 6:00 val. vakare. Sandariečių svetainėje, 327 E St., So. Bostone, ALT. Sandaros Motejų 78 kp. rengia šaunią vakariene, už 50 centų, galės atsilankę pavalgyti pasilinksinti ir linksmi laiką praleisti prie geros muzikos.

Rengėjos.

MIRĖ. S. KABALINSKAS

Porą savaičių atgal, Dorchester mirė senas South Bostono gyventojas, lietuvis, S. Kabalinskas. Paliko moterį, dukterį, ir du sunus. Velionis buvo visų mylimas biznierių, turėjo bučernę ir grosernę. Tapo palaidotas ant Naujos Kalvarijos kapinių, su bažnytinėm apeigom, — pagal jo norą ir įsitikinimus. Laidotuvės buvo labai puikios, dalyvavo daug draugų ir giminių, ir daug automobilių lydėjo į kapus.

Velonis prigulėjo prie šv. Kazimiero Draugystės ir prie amerikūnų draugijos.

Paskutinį patarnavimą — šermenyse ir laidotuvėms atliko vietinis žinomas graborius Petras Akunevičius, kuriam velionio gminės yra labai dėkingi už jo puikų patarnavimą, taipgi pataria visiems lietuviams esant reikalui kreiptis prie p. Petro Akunevičiaus.

Visiems dalyvavusiems laidotuvėse giminėms ir draugams tariame širdingą padėką.

Giminaitis.

Už Gubernatorių WILLIAM A. GASTON

Ponas Gaston turi gauti kožno lietuvi balsą. Jis yra mūsų draugas. Mes galime žiūrėti į jį del supratimo ir pripažinimo. Jis yra pasekmingas bankierius ir gabus advokatas. Jo tėvas buvo gubernatorių 1871 metais. Jis yra tikras duoti mums gerą valdžią. Jis yra nusistatęs prieš imigracijos įstatymą, kuris neleidžia lietuvių į šią šalį. Jisai žino mūsų istorija ir rekordus kaipo pili

lečių ir išgria mūsų nuveikimus. Jisai sako kad šita šalis turi įleisti įvažiuoti daugiau lietuvių. Jis yra nusistatęs prieš prohibiciją ir pataria pardavimo likero (šnapso ir alų) po valdžios kontrole. Jis yra geriausias žmogus kokį lietuvių gali išsirinkt. Mes turim visį dirbt už jo išrinkimą ir parodyti jam kad mes brangi namo jo draugiškumą.

Democratic State Committee
Charles F. Riordan, kasierius,
Chas. H. McGlue, Pirmsėdys.

REAL ESTATE

CAMBRIDGE, MASS.

Bus šaunus balius.
Lietuvių Jaunuomenės pašalpos Draugija rengiasi turėti subatoje Spalio-Oct. 30 d. 7:30 val. vakare, Malta salėje, 40 Prospect st., Cambridge šaunų balių ir kviečia visus dalyvauti.
Korespondent.

PRAKALBŲ MARSRUTAS

Demokratų Partijos Lietuvių Skyriaus Prakalbų Maršrutas
26 d. Oct. Lietuvių Svetainėje Brighton, Mass.

27 d. Oct., Lietuvių Klubo svetainėje, Lawrence, Mass.

29 d., Oct., Lietuvių svetainėje 29 Endickott st., Worcester, Mass.

31 d., Oct. Lietuvių svetainėje, 2:00 val. po pietų. South Boston, Mass. Rengėjai

PRANEŠIMAS
Tyrinėjimas iš iškūlymas rašto šv. Biblijos buna kožną Ketvergą 8 val. vakare Brightone Lietuvių Svetainėje. Prakalbos ir išguldymai iš Biblijos kožną Pėnyčią 8 val. vakare, Lietuvių apatinėje svetainėje, E ir Silver st., So. Boston, Mass. Kviečia T.B.S.S.

Tel. So. Boston 2795-R
NEW ENGLAND CLEANSING & DYING CO.
450 Broadway So. Boston, Mass.
Drapanas paims ir atveš dykai
Pašaukite per telefoną

K. SIDLAUSKO APTEKA
Kuriose galima gauti visokių gyvuolių ir įvairių šaknų. Reikal kreipkitės.
373 BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.

D. A. Zaletskas
Graborius ir Balsamuotojas Ofisas:
983 CAMBRIDGE ST.
Tel. Univ. 8831-R.
Univ. 8831-W
Gyvenimo antrašas:
Tel. Univ. 0378.
448 CAMBRIDGE ST.

CAMBRIDGE

6 šeimynos 3 namai arti Central Skvėro skubiai parduoda, ant lengvų išlygų. Savininkas gyvena kitame mieste todėl nori parduoti. Klauskite **K. SIDABRAS** 327 E St., So. Boston, Mass. Tel. S. B., 2408

BARGENAS

30 AKERIŲ FARMA
15 mylių nuo Bostono, 9 kambariai su visais moderniškais įtaisymais, sodas iš 300 vaisinių medžių, prekė \$5,500 ant lengvų išlygų. Klauskite **JOSEPH BALUŠAITIS** 337-3rd St., So. Boston, Mass. Tel. S. B. 0418-R

Skoliname Pinigus

Jei jums reikia pirmą ar antrą mažą ar didelio mortgage už žemiausiu nuosimti gali gauti pas mane, taipgi perku antrus mortgages.
P. J. KAY,
Room 508
110 Tremont St. Boston, Mass.

EXTRA BARGENAS

Parduoda bučernės, grosernės biznis, So. Bostone, geroje lietuvių apgyventoje vietoje, galima pirkti pigiai ir su mažu įnešimu. Savininkas turi greit išvažiuoti. Kas nusipirks, greitai padarys daug pinigų. Klauskite pas **JUOŽĄ VAITULĮ**, 820 E. 6th St., South Boston, Mass. Tel. S. B. 4486

PRANEŠIMAS AUTOMOBILI-STAMS.

Nelaukite iki paskutinės minutės apdrausti savo mašiną. Paduokite man savo užsakymą tuojaus. Nuo pirmos November bus galima gauti Inšurinas ir Registracijos numerius. Paduokit užsakymus dabar. Informacijos dykai.
VINCENT B. AMBROSE
255 Broadway, Tel. S. B. 0506-M

VINCAS R. GALUBICKAS KARPENTERIS
Taisome ir pentianme namus peiperiuojame kambarius, dirbame visokių darbus. Kreipkitės šiuo adresu: (11-27)
72 DOWNER AVE.
DORCHESTER, MASS.
Tel. Columbia 5297

SOUTH BOSTON

KRAUTUVĖ, garadžius ir 6 kambariai su visais improvementais, elektrika ir steam šiluma ant geriausio kampo City Pointe. Tikrai gera biznio vieta. Prekė tik \$12,000 ir lengvos išlygos.
B. B. STEFAN
361 W. B'way So. Boston, Mass.

DORCHESTER

3 šeimynų namas su visais naujausios mados įtaisymais, geriausioje vietoje, parduoda ant lengvų išlygų. Klauskite **S. JOKUBAUSKAS**
361 W. Broadway So. Boston, Mass.

BUK ATSARGUS

Apdrausk (inšurink) automobilius, fornicius ir namus. Jeigu reikalinga konšteibelis ar taikos teisėjas, jeigu nori namą pirkti ar parduoti, pirmiau matyk mane, aš suteiksiu dykai žinias visuose dalykuose.
B. KONTRIMAS
361 W. Broadway So. Boston, Mass.
120 Marine Rd. Tel. S. B. 0605 arba 2483-W

NAMŲ STATYTOJAI

Budavojame namus, senus taisome, pijazus ir naujus stogus dedame, pentinam iš lauko ir vidaus, muringame fundamentus, darome abelnai visoki darbą del namų už prienamą kainą.
M. BILEŠKEVIČE & CO.
94 Armandine St. Dorchester, Mass.

AUTOMOBILIŲ SAVININKAI

Pradedant nuo Naujų Metų, verstinais reikalingas Atsakomybės Pa-liudydas bendrai su Aplikacija del Registravimo automobilių. Prisiųskite savo antrašę ir aš pribusiu pas jus (neskiriant kur gyvenat) su reikalinga blanka del registravimo automobilių. Šis patarnavimas dykai. Del tikro patarnavimo, su savo insurance reikalais, kreipkitės pas **J. N. TURAUSKAS**
104 Hampshire st. Cambridge, Mass
ir 368 Washington St.
Tel. Univ. 9692

Visų Žiniai

Norintiems kad visoki pajieškojimai, skelbimai tilptų skandčiame "Sandaros" numery, pridukit į Sandaros administraciją neveliau kaip pėtnyčios vakare.

DIDELIS TEATRAS 'Kalvio Dukte'

Trijų Veiksmų Drama. Parašė J. J. Zolp.
Atvaizdina didžiojo karo baisenybes Lietuvoje.
RENGIA A.L.T. SANDAROS 7 KP. SO. BOSTON.

Subatoje, Spalio-October 30 d., 1926 m.
LIETUVIŲ SVETAINĖJE

KAMPAS E IR SILVER STS., SO. BOSTON, MASS

Durys svetainės atdaros 7 val. vakare, lošimas prasidės lygiai 8.00 val. vakare

Kviečiame So. Bostono ir apilinkės lietuvius atsilankyti ir pamatyti šį milžinišką veikalą, kuris atvaizduoja tikrus atsitikimus, Lietuvoje pasaulinio karo siautimą.

Kviečia visus A.L.T.S. 7 KP. **TEATRO KOMITETAS**